

Zakon o državljanima država članica Europskog gospodarskog prostora i članovima njihovih obitelji

Zbirni podatci

"Narodne novine" br. 66/2019., 53/2020., 144/2020., 114/2022.

Datum stupanja na snagu zakona: 18. 7. 2019.

Primjena verzije: od 1. 1. 2023.

Vrijedi na dan: 29. 11. 2024.

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Sadržaj po poglavljima

I. OPĆE ODREDBE	2
II. ULAZAK I IZLAZAK DRŽAVLJANINA DRŽAVE ČLANICE EGP-a I ČLANA NJEGOVE OBITELJI	4
III. KRATKOTRAJNI BORAVAK DRŽAVLJANINA DRŽAVE ČLANICE EGP-a I ČLANA NJEGOVE OBITELJI	5
IV. PRIVREMENI BORAVAK DRŽAVLJANINA DRŽAVE ČLANICE EGP-a I ČLANA NJEGOVE OBITELJI	5
V. STALNI BORAVAK DRŽAVLJANINA DRŽAVE ČLANICE EGP-a I ČLANA NJEGOVE OBITELJI	10
VI. ISPRAVE DRŽAVLJANINA DRŽAVE ČLANICE EGP-a I ČLANA NJEGOVE OBITELJI	12
VII. BORAVIŠTE I PREBIVALIŠTE DRŽAVLJANINA DRŽAVE ČLANICE EGP-a I ČLANA NJEGOVE OBITELJI	14
VIII. OGRANIČENJE ULASKA I BORAVKA DRŽAVLJANINA DRŽAVE ČLANICE EGP-a I ČLANA NJEGOVE OBITELJI	15
IX. ZBIRKE PODATAKA	25
X. UPRAVNI NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA	26
XI. PREKRŠAJNE ODREDBE	26
XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	27

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom propisuju uvjeti ulaska, kretanja, boravka i rada državljana država članica Europskoga gospodarskog prostora (u daljnjem tekstu: EGP) i članova njihovih obitelji.

(2) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na boravak i rad državljana država članica EGP-a i članova njihovih obitelji ne primjenjuju se na članove diplomatskih misija, konzularnih ureda, članove misija organizacija Ujedinjenih naroda i drugih specijaliziranih ustanova Ujedinjenih naroda, zaposlenike institucija Europske unije, članove misija međunarodnih organizacija akreditiranih u Republici Hrvatskoj te članove njihovih obitelji odnosno zajedničkog kućanstva, kojima ministarstvo nadležno za vanjske poslove izdaje posebne osobne iskaznice.

(3) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na državljane država članica EGP-a odnose se i na državljane Švicarske Konfederacije.

(4) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na članove obitelji državljana država članica EGP-a primjenjuju se i na članove obitelji hrvatskih državljana koji su državljani država članica EGP-a.

(5) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na članove obitelji državljana država članica EGP-a primjenjuju se i na životne ili neformalne životne partnere.

(6) Na državljane Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske (u daljnjem tekstu: Ujedinjena Kraljevina) i članove njihovih obitelji na koje se primjenjuje članak 10. Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL L 29, 31. 1. 2020.) (u daljnjem tekstu: Sporazum), uključujući osobe iz članka 10. stavka 2. Sporazuma, primjenjivat će se odredbe ovoga Zakona na odgovarajući način, osim ako Sporazumom nije drugačije propisano.

(7) Na državljane Ujedinjene Kraljevine i članove njihovih obitelji iz članka 10. Sporazuma primjenjuju se definicije iz članka 9. Sporazuma.

(8) Članovi obitelji državljana država članica EGP-a iz stavka 2. ovoga članka mogu raditi u Republici Hrvatskoj

sukladno članku 6. stavku 2. ovoga Zakona te nisu dužni izvršiti prijavu privremenog boravka sukladno člancima 15. ili 23. ovoga Zakona.

(9) Ministarstvo nadležno za vanjske poslove nadležno je za izdavanje posebnih osobnih iskaznica članovima diplomatskih misija odnosno konzularnih ureda, članovima misija organizacija Ujedinjenih naroda i drugih specijaliziranih ustanova Ujedinjenih naroda, zaposlenicima institucija Europske unije, članovima misija međunarodnih organizacija akreditiranih u Republici Hrvatskoj te članovima njihovih obitelji odnosno zajedničkog kućanstva i osoblja iz stavka 2. ovoga članka.

(10) O vrsti, uvjetima i načinu izdavanja, obrascima posebnih osobnih iskaznica i obrascima zahtjeva za njezino izdavanje te o načinu vođenja evidencije o zaprimljenim zahtjevima i izdanim posebnim osobnim iskaznicama ministar nadležan za vanjske poslove, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove, donosi pravilnik.

Usklađenost s europskom pravnom stečevinom

Članak 2.

(1) Ovim se Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzima Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji slobodno se kretati i boraviti na državnom području država članica, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 1612/68 i stavljaju izvan snage direktiva 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 158, 30. 4. 2004.), kako je posljednji put izmijenjena Uredbom (EU) br. 492/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o slobodi kretanja radnika u Uniji (kodifikacija) (Tekst značajan za EGP) (SL L 141, 27. 5. 2011.).

Značenje pojmova

Članak 3.

(1) Pojedini pojmovi, u smislu ovoga Zakona, imaju sljedeće značenje:

1. *Stranac* osoba koja nije hrvatski državljanin.

2. *Državljanin države članice EGP-aje* osoba koja ima državljanstvo jedne od država članica EGP-a.

3. *Državljanin treće zemlje* osoba koja nema državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije.

4. *Treća zemlja* država koja nije država članica EGP-a niti Švicarska Konfederacija.

5. *Strana putna isprava* je isprava koju nadležno tijelo druge države izdaje svojim državljanima ili strancima za putovanje u inozemstvo.

6. *Boravišna iskaznica za člana obitelji državljanina Unije* je isprava koja se izdaje članu obitelji državljanina EGP-a koji nema državljanstvo države članice EGP-a, a kojem je odobren privremeni boravak.

7. *Poslodavac* je pravna ili fizička osoba koja je sa strancem zasnovala radni odnos ili se koristi njegovim radom.

8. *Opasnost za javno zdravlje* je svaka zarazna bolest s epidemijom potencijalom koja, sukladno propisima Republike Hrvatske i mjerodavnim dokumentima Svjetske zdravstvene organizacije, zahtijeva poduzimanje određenih protuepidemijskih mjera i aktivnosti u svrhu njezina sprječavanja i suzbijanja među stanovništvom Republike Hrvatske.

9. *Pogranični radnik* je osoba koja obavlja djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba u Republici Hrvatskoj i koja boravi u drugoj državi članici EGP-a u koju se u pravilu vraća dnevno ili najmanje jednom tjedno.

10. *Mjesto* je grad ili općina i naselje koje je u sastavu grada ili općine, sukladno propisima o područnom ustrojstvu Republike Hrvatske.

11. *Adresa* je ulica ili trg i kućni broj evidentiran u registru prostornih jedinica što ga vodi nadležno tijelo.

12. *Prijevoznik* je fizička ili pravna osoba koja ima registriranu djelatnost pružanja usluga prijevoza osoba.

13. *Neprijemnim teretom sustavu socijalne skrbi* smatra se državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji koji nemaju vlastitih sredstava za uzdržavanje zbog čega postaju korisnici prava u sustavu socijalne skrbi, uzimajući u obzir njihove osobne prilike.

(2) U ovom Zakonu određene imenice navedene su u muškom rodu, a koriste se kao neutralne za muški ili ženski rod.

Članovi obitelji državljanina države članice EGP-a

Članak 4.

(1) Član obitelji državljanina države članice EGP-a, u smislu ovoga Zakona, je:

1. bračni drug

2. izvanbračni drug ako zajednica traje tri godine ili kraće ako se iz drugih okolnosti može utvrditi postojanost trajne veze

3. potomak po krvi u uspravnoj liniji nishodno do navršene 21 godine života, kao i onaj bračnog ili izvanbračnog druga ili životnog ili neformalnog životnog partnera

4. posvojenik do navršene 21 godine života, kao i onaj bračnog ili izvanbračnog druga ili životnog ili neformalnog životnog partnera

5. osoba iz točaka 3. i 4. ovoga stavka starija od 21 godine života, koju je državljanin države članice EGP-a ili njegov bračni ili izvanbračni drug ili životni ili neformalni životni partner dužan uzdržavati i stvarno je uzdržava

6. srodnik po krvi u uspravnoj liniji ushodno, kojeg je državljanin države članice EGP-a ili njegov bračni ili izvanbračni drug ili životni ili neformalni životni partner dužan uzdržavati i stvarno ga uzdržava.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, članom obitelji može se smatrati i drugi član obitelji državljanina države članice EGP-a ili njegova bračnog ili izvanbračnog druga ili životnog ili neformalnog životnog partnera koji je u državi iz koje dolazi:

1. uzdržavani član

2. član kućanstva ili

3. je zbog ozbiljnih zdravstvenih razloga ovisan o njegovoj osobnoj skrbi.

Dužnost poštivanja propisa

Članak 5.

Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji dužni su za vrijeme kretanja i boravka u Republici Hrvatskoj pridržavati se zakona i propisa te odluka nadležnih tijela Republike Hrvatske.

Prava državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji

Članak 6.

(1) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji, bez obzira na to je li član obitelji državljanin države članice EGP-a ili ne, a imaju pravo boravka u Republici Hrvatskoj, izjednačeni su u pravima s državljanima Republike Hrvatske u okviru odredbi Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

(2) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji mogu u Republici Hrvatskoj raditi bez dozvole za boravak i rad odnosno bez potvrde o prijavi rada koje se izdaju sukladno propisu kojim se uređuje boravak državljanina trećih zemalja.

(3) Republika Hrvatska dopušta ulazak u Republiku Hrvatsku bez ikakvih formalnosti hrvatskim državljanima koji su protjerani iz druge države članice EGP-a jer predstavljaju opasnost za javni poredak, javnu sigurnost ili javno zdravlje, čak i ako putovnica ili osobna iskaznica više nije važeća ili je državljanstvo imatelja isprave sporno.

(4) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji, bez obzira na državljanstvo, po reguliranju privremenog ili stalnog boravka odnosno ishodu boravišne iskaznice za člana obitelji državljanina Unije, dužni su regulirati zdravstveno osiguranje sukladno propisu kojim se uređuje zdravstveno osiguranje stranih državljanina.

II. ULAZAK I IZLAZAK DRŽAVLJANINA DRŽAVE ČLANICE EGP-a I ČLANA NJEGOVE OBITELJI

Ulazak državljanina države članice EGP-a

Članak 7.

(1) Državljanin države članice EGP-a može ući u Republiku Hrvatsku ako:

1. ima valjanu putnu ispravu ili valjanu osobnu iskaznicu i
2. ne predstavlja prijetnju za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(2) Smatra se da državljanin države članice EGP-a predstavlja prijetnju za javni poredak ako mu je zabranjen ulazak i boravak u Republici Hrvatskoj.

(3) Državljanin države članice EGP-a može ući u Republiku Hrvatsku bez vize ili odobrenja boravka.

(4) Državljaninu države članice EGP-a koji nema valjanu putnu ispravu ili valjanu osobnu iskaznicu službenik granične policije pružit će mogućnost da pribavi potrebne isprave ili da na drugi način dokaže da je državljanin države članice EGP-a.

Ulazak člana obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a

Članak 8.

(1) Član obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a može ući u Republiku Hrvatsku:

1. s valjanom putnom ispravom u koju je unesena viza, ako je viza potrebna, ili s valjanom putovnicom i valjanom boravišnom iskaznicom koju je izdala nadležna policijska uprava odnosno policijska postaja ili druga država članica EGP-a, osim ako međunarodnim ugovorom nije drugačije utvrđeno i

2. ako ne predstavlja prijetnju za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(2) Smatra se da član obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a predstavlja prijetnju za javni poredak ako mu je zabranjen ulazak i boravak u Republici Hrvatskoj.

(3) Članu obitelji iz stavka 1. ovoga članka koji je u pratnji ili se pridružuje državljaninu države članice EGP-a koji nema valjanu putnu ispravu službenik granične policije pružit će mogućnost da pribavi potrebne isprave ili da na drugi način dokaže da uživa pravo slobode kretanja i boravka kao član obitelji državljanina države članice EGP-a.

(4) Članu obitelji iz stavka 1. ovoga članka koji nema valjanu vizu, a koji je u pratnji ili se pridružuje državljaninu države članice EGP-a i koji ne predstavlja prijetnju za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje Republike Hrvatske izdat će se viza na graničnom prijelazu.

(5) Viza iz stavka 4. ovoga članka izdaje se bez naknade, u ubrzanom postupku.

(6) Ako član obitelji iz stavka 4. ovoga članka nema valjanu putnu ispravu, viza se unosi u obrazac za unošenje vize koji izdaje Ministarstvo unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), putem policijske postaje nadležne za kontrolu prelaska državne granice.

Odbijanje ulaska u Republiku Hrvatsku

Članak 9.

(1) Državljaninu države članice EGP-a koji ne ispunjava uvjete za ulazak u Republiku Hrvatsku iz članka 7. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona odbit će se ulazak u Republiku Hrvatsku, o čemu rješenje donosi Ministarstvo, putem policijske postaje nadležne za kontrolu prelaska državne granice.

(2) Članu obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a koji ne ispunjava uvjete za ulazak u Republiku Hrvatsku iz članka 8. stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga Zakona odbit će se ulazak u Republiku Hrvatsku, o čemu rješenje donosi Ministarstvo, putem policijske postaje nadležne za kontrolu prelaska državne granice.

(3) Protiv rješenja o odbijanju ulaska u Republiku Hrvatsku nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Ako odlazak državljanina država članica EGP-a i člana njegove obitelji iz stavaka 1. i 2. ovoga članka s graničnog prijelaza u zračnom i pomorskom prometu u zemlju iz koje je došao nije moguć ni nakon osam dana od dana dolaska na granični prijelaz, državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji iz stavaka 1. i 2. ovoga članka omogućit će se ulazak u Republiku Hrvatsku.

(5) Izgled i sadržaj obrasca rješenja o odbijanju ulaska u Republiku Hrvatsku i tehničkim uvjetima za boravak na graničnom prijelazu ministar nadležan za unutarnje poslove (u daljnjem tekstu: ministar) propisuje pravilnikom.

Izlazak državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji iz Republike Hrvatske

Članak 10.

(1) Državljanin države članice EGP-a s važećom putnom ispravom ili osobnom iskaznicom ima pravo izlaska iz Republike Hrvatske radi putovanja u drugu državu članicu EGP-a.

(2) Član obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a s važećom putnom ispravom ima pravo izlaska iz Republike Hrvatske radi putovanja u drugu državu članicu EGP-a.

(3) Od državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji neće se zahtijevati izlazna viza.

III. KRATKOTRAJNI BORAVAK DRŽAVLJANINA DRŽAVE ČLANICE EGP-a I ČLANA NJEGOVE OBITELJI

Kratkotrajni boravak državljanina države članice EGP-a

Članak 11.

(1) Državljanin države članice EGP-a ima pravo boraviti u Republici Hrvatskoj do tri mjeseca od dana ulaska u Republiku Hrvatsku ako posjeduje valjanu putnu ispravu ili osobnu iskaznicu, dok nije neprimjeren teret sustavu socijalne skrbi.

(2) Državljanin države članice EGP-a nije dužan prijaviti kratkotrajni boravak policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji.

Kratkotrajni boravak člana obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a

Članak 12.

(1) Član obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a, a koji je u pratnji ili se pridružuje državljaninu države članice EGP-a ima pravo boraviti na području Republike Hrvatske do tri mjeseca od dana ulaska u Republiku Hrvatsku ako ima valjanu putnu ispravu, dok nije neprimjeren teret sustavu socijalne skrbi.

(2) Član obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a iz stavka 1. ovoga članka nije dužan prijaviti kratkotrajni boravak policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji.

(3) Član obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a, a koji nije u pratnji ili se ne pridružuje državljaninu države članice EGP-a dužan je prijaviti adresu smještaja sukladno propisu kojim se uređuje ulazak i boravak državljanina trećih zemalja.

IV. PRIVREMENI BORAVAK DRŽAVLJANINA DRŽAVE ČLANICE EGP-a I ČLANA NJEGOVE OBITELJI

Privremeni boravak državljanina države članice EGP-a

Članak 13.

(1) Državljanin države članice EGP-a ima pravo boraviti u Republici Hrvatskoj duže od tri mjeseca od dana ulaska u Republiku Hrvatsku ako dolazi:

1. u svrhu rada, kao radnik, samozaposlena osoba ili upućeni radnik

2. u druge svrhe, a ima dostatna sredstva za uzdržavanje za sebe i članove svoje obitelji kako ne bi tijekom boravka u Republici Hrvatskoj postali teret za sustav socijalne

skrbi te ima zdravstveno osiguranje

3. u svrhu studiranja ili strukovne izobrazbe jer pohađa visoko učilište ili strukovnu izobrazbu i ima odgovarajuće zdravstveno osiguranje te izjavom dokaže da posjeduje dostatna sredstava za uzdržavanje sebe i članova svoje obitelji kako ne bi tijekom boravka u Republici Hrvatskoj postali teret za sustav socijalne skrbi ili

4. u svrhu spajanja obitelji jer je član obitelji koji se pridružuje državljaninu države članice EGP-a koji ispunjava uvjete iz točaka 1., 2. ili 3. ovoga stavka.

(2) Prilikom ocjenjivanja jesu li sredstva za uzdržavanje iz stavka 1. točaka 2. i 3. ovoga članka dostatna uzet će se u obzir osobni položaj državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji i neće se zahtijevati da posjeduje iznos veći od visine sredstava potrebnih za ostvarivanje prava po osnovi socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj sukladno posebnim propisima.

Dostava podataka iz kaznenih evidencija

Članak 14.

(1) Prilikom izdavanja potvrde o prijavi privremenog boravka državljaninu države članice EGP-a ili izdavanja boravišne iskaznice članu njegove obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a, od države članice EGP-a čiji je državljanin ili po potrebi i od druge države članice EGP-a može se zahtijevati da dostavi podatke iz kaznene evidencije.

(2) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa će, na zahtjev države članice EGP-a, u roku od dva mjeseca od zaprimanja zahtjeva dostaviti podatke iz kaznene evidencije za hrvatskog državljanina ili državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji.

Svrhe privremenog boravka za državljanina države članice EGP-a

Članak 15.

(1) Državljanin države članice EGP-a koji namjerava boraviti duže od tri mjeseca u Republici Hrvatskoj dužan je, najkasnije u roku od osam dana od isteka tri mjeseca boravka, prijaviti privremeni boravak nadležnoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka.

(2) Državljanin države članice EGP-a može prijaviti privremeni boravak u svrhu:

1. rada

2. studiranja ili strukovne izobrazbe

3. druge svrhe

4. spajanja obitelji

5. životnog partnerstva.

(3) O prijavi iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo, putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje, bez odgode, izdaje potvrdu o prijavi privremenog boravka.

(4) Državljanin države članice EGP-a nema pravo na privremeni boravak ako:

1. predstavlja prijetnju za javni poredak ili nacionalnu sigurnost ili

2. ima zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj.

(5) Protiv rješenja Ministarstva, donesenog putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje, kojim je odlučeno o prijavi privremenog boravka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(6) Ministar pravilnikom propisuje tehnički način prijave privremenog boravka državljanina države članice EGP-a.

Potvrda o prijavi privremenog boravka državljanina države članice EGP-a u svrhu rada

Članak 16.

Državljaninu države članice EGP-a izdat će se potvrda o prijavi privremenog boravka u svrhu rada ako ima:

1. valjanu osobnu iskaznicu ili putnu ispravu i

2. potvrdu o radnom odnosu, dokaz da je samozaposlena osoba ili upućeni radnik.

Zadržavanje statusa radnika ili samozaposlene osobe

Članak 17.

(1) Državljanin države članice EGP-a koji je ostao bez zaposlenja zadržava status radnika ili samozaposlene osobe u smislu ovoga Zakona ako:

1. je privremeno nesposoban za rad zbog bolesti ili nezgode

2. je bez vlastite krivnje ostao bez posla koji je u Republici Hrvatskoj obavljao najmanje godinu dana te je kod nadležne službe prijavljen kao nezaposlena osoba

3. se uključi u program strukovne izobrazbe koji mora biti povezan s prethodnim zaposlenjem, osim ako je državljanin države članice EGP-a ostao bez posla bez vlastite krivnje.

(2) Državljaninu države članice EGP-a kojem je bez njegove krivnje prestao ugovor o radu sklopljen na određeno vrijeme kraće od jedne godine i prijavljen je kao nezaposlena osoba kod nadležne službe ili ako je u prvih 12 mjeseci rada u Republici Hrvatskoj ostao bez posla bez vlastite krivnje i prijavljen je kao nezaposlena osoba zadržava se status radnika ili samozaposlene osobe šest mjeseci nakon prestanka zaposlenja.

Potvrda o prijavi privremenog boravka državljanina države članice EGP-a u svrhu studiranja ili strukovne izobrazbe

Članak 18.

Državljaninu države članice EGP-a izdat će se potvrda o prijavi privremenog boravka u svrhu studiranja ili strukovne izobrazbe ako:

1. ima valjanu osobnu iskaznicu ili putnu ispravu
2. pohađa strukovnu izobrazbu ili je upisan na visoko učilište u Republici Hrvatskoj, dolazi u okviru razmjene studenata odnosno mobilnosti mladih ili dolazi na stručnu praksu putem ovlaštene organizacije te na temelju međunarodnih ili međusveučilišnih sporazuma
3. priloži izjavu o sredstvima za uzdržavanje i
4. ima zdravstveno osiguranje.

Potvrda o prijavi privremenog boravka državljanina države članice EGP-a u druge svrhe

Članak 19.

Državljaninu države članice EGP-a izdat će se potvrda o prijavi privremenog boravka u druge svrhe ako ima:

1. valjanu osobnu iskaznicu ili putnu ispravu
2. sredstva za uzdržavanje i
3. zdravstveno osiguranje.

Potvrda o prijavi privremenog boravka državljanina države članice EGP-a u svrhu spajanja obitelji

Članak 20.

(1) Članu obitelji državljanina države članice EGP-a koji ima državljanstvo države članice EGP-a izdat će se potvrda o prijavi privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji ako ima valjanu osobnu iskaznicu ili putnu ispravu i:

1. isprave kojima dokazuje da je član obitelji iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona ili
2. odgovarajuće isprave kojima dokazuje da je zbog svoje materijalne i socijalne situacije u državi iz koje dolazi u osiguranju osnovnih potreba ovisan o državljaninu države članice EGP-a ili da je član njegova kućanstva ili da mu je zbog ozbiljnih zdravstvenih razloga potrebna osobna skrb državljanina države članice EGP-a ako je član obitelji iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Potvrda o prijavi privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji s državljaninom EGP-a koji ima prijavljen privremeni boravak u svrhu studiranja izdat će se članu obitelji iz članka 4. stavka 1. točaka 1., 2., 3. i 4. ovoga Zakona i životnom ili neformalnom životnom partneru.

(3) Srodniku po krvi u uspravnoj liniji ushodno državljanina države članice EGP-a ili njegova bračnog ili izvanbračnog druga ili životnog ili neformalnog životnog partnera može se izdati potvrda o prijavi privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji s državljaninom EGP-a koji ima prijavljen privremeni boravak u svrhu studiranja ako su ispunjeni uvjeti iz članka 4. stavka 2. točaka 1., 2. ili 3. ovoga Zakona.

Potvrda o prijavi privremenog boravka državljanina države članice EGP-a u svrhu životnog partnerstva

Članak 21.

(1) Životnom ili neformalnom životnom partneru državljaninu države članice EGP-a izdat će se potvrda o prijavi privremenog boravka u svrhu životnog partnerstva ako:

1. ima valjanu osobnu iskaznicu ili putnu ispravu te
2. je životni ili neformalni životni partner.

(2) Životnom ili neformalnom životnom partneru koji nema državljanstvo države članice EGP-a izdat će se potvrda o prijavi privremenog boravka u svrhu životnog partnerstva

ako:

1. ima valjanu putnu ispravu te
2. je životni ili neformalni životni partner.

Prestanak privremenog boravka državljanina države članice EGP-a

Članak 22.

(1) Državljaninu države članice EGP-a prestaje privremeni boravak ako:

1. ima zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj
2. više ne ispunjava uvjete za privremeni boravak ili
3. odjavi boravak u Republici Hrvatskoj.

(2) Rješenje o prestanku privremenog boravka donosi Ministarstvo, putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji neće prestati privremeni boravak i ako nema dovoljno sredstava za uzdržavanje za vrijeme boravka u Republici Hrvatskoj, ako je državljanin države članice EGP-a radnik ili samozaposlena osoba ili je došao s namjerom zapošljavanja, a dokaže da nastavlja aktivno tražiti posao te se opravdano pretpostavlja da će pronaći zaposlenje.

Privremeni boravak za člana obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a

Članak 23.

(1) Član obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a ima pravo boraviti u Republici Hrvatskoj duže od tri mjeseca od dana ulaska ako je u pratnji državljanina države članice EGP-a ili mu se pridružuje pod uvjetom da državljanin države članice EGP-a ispunjava uvjete iz članka 13. stavka 1. točaka 1., 2. ili 3. ovoga Zakona.

(2) Član obitelji iz stavka 1. ovoga članka dužan je, najkasnije u roku od osam dana od isteka tri mjeseca boravka, policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka podnijeti zahtjev za boravišnu iskaznicu kojom dokazuje pravo privremenog boravka, o čemu se bez odgode izdaje potvrda.

(3) Članu obitelji iz stavka 1. ovoga članka izdat će se »Boravišna iskaznica za člana obitelji državljanina Unije« ako:

1. ima valjanu putnu ispravu
2. priloži ispravu kojom dokazuje da je član obitelji iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona
3. priloži ispravu koju je izdalo nadležno tijelo države iz koje dolazi, a kojom se službeno potvrđuje da je uzdržavani član obitelji odnosno član kućanstva državljanina država članice EGP-a ili priloži dokaz o postojanju ozbiljnih zdravstvenih razloga zbog kojih je nužno da ga državljanin države članice EGP-a osobno njeguje, ako se radi o članu obitelji iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona
4. ne predstavlja prijetnju za javni poredak ili nacionalnu sigurnost
5. nema zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj.

(4) Potvrda o prijavi privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji s državljaninom države članice EGP-a koji ima prijavljen privremeni boravak u svrhu studiranja izdat će se članu obitelji iz članka 4. stavka 1. točaka 1., 2., 3. i 4. ovoga Zakona te životnom ili neformalnom životnom partneru.

(5) Srodniku po krvi u uspravnoj liniji ushodno državljanina države članice EGP-a ili njegova bračnog ili izvanbračnog druga ili životnog ili neformalnog životnog partnera može se izdati potvrda o prijavi privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji s državljaninom države članice EGP-a koji ima prijavljen privremeni boravak u svrhu studiranja ako su ispunjeni uvjeti iz članka 4. stavka 2. točaka 1., 2. ili 3. ovoga Zakona.

(6) Boravišna iskaznica za člana obitelji državljanina Unije izdaje se s rokom važenja od pet godina odnosno kraćim ako državljanin države članice EGP-a namjerava boraviti u Republici Hrvatskoj kraće od pet godina.

(7) Protiv rješenja Ministarstva, donesenog putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje, o zahtjevu za izdavanje boravišne iskaznice nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(8) Ministar pravilnikom propisuje tehnički način prijave privremenog boravka člana obitelji državljanina države članice EGP-a koji nije državljanin države članice EGP-a.

Prestanak privremenog boravka člana obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a

Članak 24.

(1) Privremeni boravak prestaje članu obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a ako:

1. ima zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj
2. odjavi boravak u Republici Hrvatskoj
3. više ne ispunjava uvjete za privremeni boravak ili
4. je za vrijeme trajanja privremenog boravka boravio izvan Republike Hrvatske duže od šest mjeseci godišnje.

(2) Iznimno od stavka 1. točke 4. ovoga članka, privremeni boravak članu obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a neće prestati ako je:

1. izvan Republike Hrvatske boravio zbog obvezne vojne službe ili
2. jednokratno izbivao do 12 uzastopnih mjeseci zbog opravdanih razloga kao što su trudnoća, rođenje djece, ozbiljna bolest, obrazovanje, stručno osposobljavanje, upućivanje na rad u drugu državu članicu EGP-a ili treću zemlju.

(3) Rješenje o prestanku privremenog boravka donosi Ministarstvo, putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje.

(4) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Zadržavanje prava privremenog boravka člana obitelji državljanina države članice EGP-a

Članak 25.

(1) Član obitelji državljanina države članice EGP-a, koji je državljanin države članice EGP-a, u slučaju smrti državljanina države članice EGP-a ili njegova odlaska iz Republike Hrvatske zadržava pravo privremenog boravka.

(2) Član obitelji državljanina države članice EGP-a, koji nije državljanin države članice EGP-a, u slučaju smrti državljanina države članice EGP-a s kojim je boravio najmanje godinu dana u Republici Hrvatskoj zadržava pravo privremenog boravka.

(3) Djeca državljanina države članice EGP-a i drugi roditelj koji skrbi o djeci, bez obzira na državljanstvo, zadržavaju

pravo na privremeni boravak u slučaju da državljanin države članice EGP-a umre ili napusti Republiku Hrvatsku, ako djeca borave u Republici Hrvatskoj i upisana su u obrazovnu ustanovu, dok imaju status redovitog učenika.

(4) U slučaju razvoda ili poništaja braka član obitelji državljanina države članice EGP-a, koji je i sam državljanin države članice EGP-a, zadržava pravo privremenog boravka.

(5) U slučaju razvoda ili poništaja braka član obitelji državljanina države članice EGP-a, koji nije državljanin države članice EGP-a, zadržava pravo na privremeni boravak:

1. ako je prije pokretanja razvoda ili poništaja braka brak trajao najmanje tri godine, pri čemu najmanje jednu godinu u Republici Hrvatskoj
2. u slučaju izvršavanja roditeljske skrbi nad maloljetnim djetetom državljaninom države članice EGP-a koje mu je dogovorom bračnih drugova ili sudskom odlukom dano na skrb ili odgoj
3. ako dogovorom bračnih drugova ili odlukom suda ima pravo viđanja maloljetnog djeteta, ako je sud odlučio da se viđanje maloljetnog djeteta mora obaviti u Republici Hrvatskoj, i to toliko dugo koliko je to potrebno
4. zbog iznimno teških okolnosti kao što je obiteljsko nasilje.

(6) Član obitelji iz ovoga članka zadržava pravo privremenog boravka ako:

1. je radnik ili samozaposlena osoba ili
2. ima osigurana sredstva za vlastito uzdržavanje i uzdržavanje ostalih članova obitelji kako ne bi tijekom boravka u Republici Hrvatskoj postali teret za sustav socijalne skrbi i zdravstveno osiguranje ili
3. je član obitelji osobe koja ispunjava uvjete iz točaka 1. ili 2. ovoga stavka.

(7) Članovi obitelji iz ovoga članka zadržavaju pravo privremenog boravka isključivo na osobnoj osnovi.

(8) Član obitelji iz ovoga članka stječe pravo na stalni boravak sukladno člancima 27. i 30. ovoga Zakona.

(9) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na osobe u izvanbračnoj zajednici odnosno na životne ili neformalne životne partnere.

Brak iz koristi**Članak 26.**

(1) Privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji neće se odobriti ako je brak sklopljen iz koristi.

(2) Brakom iz koristi, u smislu ovoga Zakona, smatra se brak koji je sklopljen radi izbjegavanja uvjeta koji su potrebni za ulazak i boravak.

(3) Okolnosti koje mogu ukazivati na to da je brak sklopljen iz koristi su:

1. bračni drugovi ne održavaju bračnu zajednicu
2. bračni drugovi ne izvršavaju obveze koje proizlaze iz braka
3. bračni drugovi nisu se upoznali prije sklapanja braka
4. bračni drugovi ne daju dosljedne osobne podatke
5. bračni drugovi ne govore jezik koji oboje razumiju
6. za sklapanje braka dana su materijalna sredstva, osim ako se ne radi o sredstvima koja se daju kao miraz, a supružnici dolaze iz zemalja u kojima je davanje miraza običaj

7. postoje dokazi prijašnjih brakova iz koristi na strani bilo kojeg bračnog druga u Republici Hrvatskoj ili inozemstvu.

(4) Odredbe ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju i na izvanbračnu zajednicu i na životne ili neformalne životne partnere.

V. STALNI BORAVAK DRŽAVLJANINA DRŽAVE ČLANICE EGP-a I ČLANA NJEGOVE OBITELJI**Stalni boravak državljanina države članice EGP-a****Članak 27.**

(1) Državljanin države članice EGP-a ima pravo na stalni boravak nakon pet godina neprekidnog zakonitog boravka u Republici Hrvatskoj.

(2) Na neprekidnost boravka iz stavka 1. ovoga članka ne utječe vrijeme odsutnosti iz Republike Hrvatske:

1. do šest mjeseci godišnje
2. do 12 mjeseci neprekidno, iz opravdanih razloga, kao što su trudnoća, rođenje djece, ozbiljna bolest, studij, stručno osposobljavanje, upućivanje na rad u drugu

državu

3. radi služenja vojnog roka.

(3) Neprekidnost boravka dokazuje se bilo kojim dokazom koji se može prihvatiti u upravnom postupku u Republici Hrvatskoj, a kontinuitet se prekida izvršnom odlukom o protjerivanju.

(4) Ministarstvo će, putem policijske uprave odnosno policijske postaje, na zahtjev državljanina države članice EGP-a, u što kraćem roku, izdati boravišnu iskaznicu s rokom važenja od deset godina kojom se potvrđuje stalni boravak.

(5) Protiv rješenja Ministarstva, donesenog putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje, o zahtjevu za izdavanje boravišne iskaznice za stalni boravak nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(6) Ministar pravilnikom propisuje tehnički način prijave stalnog boravka državljanina države članice EGP-a.

Iznimka od općeg uvjeta za stjecanje stalnog boravka državljanina države članice EGP-a**Članak 28.**

(1) Iznimno od članka 27. stavka 1. ovoga Zakona, pravo na stalni boravak ostvaruje:

1. radnik ili samozaposlena osoba koja je prestala s radom i koja ima uvjete za starosnu mirovinu u Republici Hrvatskoj ili je prijevremeno umirovljena, a u Republici Hrvatskoj bila je zaposlena najmanje prethodnih 12 mjeseci i neprekidno je boravila u Republici Hrvatskoj dulje od tri godine

2. radnik ili samozaposlena osoba koja je zbog trajne nesposobnosti za rad prestala s radom u Republici Hrvatskoj, a neprekidno je boravila u Republici Hrvatskoj dulje od dvije godine

3. radnik ili samozaposlena osoba koja je prestala s radom u Republici Hrvatskoj zbog trajne nesposobnosti za rad koja je posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti, na temelju koje je u Republici Hrvatskoj ostvarena puna ili djelomična invalidska mirovina, neovisno o trajanju boravka u Republici Hrvatskoj

4. radnik ili samozaposlena osoba koja je nakon tri godine neprekidnog zaposlenja i boravka u Republici Hrvatskoj zaposlena u drugoj državi članici EGP-a, a zadržava

boravište u Republici Hrvatskoj i svaki se dan ili najmanje jednom na tjedan vraća u Republiku Hrvatsku.

(2) Razdoblje zaposlenja radnika ili samozaposlene osobe koja radi na području druge države članice EGP-a smatrat će se kao vrijeme provedeno u Republici Hrvatskoj za ostvarivanje prava iz stavka 1. točaka 1., 2. i 3. ovoga članka.

(3) Razdoblje nezaposlenosti evidentirano pri nadležnom zavodu za zapošljavanje do kojeg je došlo bez krivnje radnika te razdoblje privremene spriječenosti za rad zbog bolesti, ozljede ili nesreće smatra se razdobljem zaposlenja.

(4) Radniku ili samozaposlenoj osobi iz stavka 1. točaka 1., 2. i 3. ovoga članka čiji bračni ili izvanbračni drug ili životni ili neformalni životni partner s kojim zajedno boravi u Republici Hrvatskoj ima hrvatsko državljanstvo ili mu je hrvatsko državljanstvo prestalo nakon zaključenja braka stalni boravak odobrit će se bez obzira na trajanje boravka i zaposlenja u Republici Hrvatskoj.

(5) Iznimno od članka 27. stavka 1. ovoga Zakona, pravo na stalni boravak ostvaruje dijete koje živi u Republici Hrvatskoj:

1. čiji jedan od roditelja u trenutku rođenja djeteta ima odobren stalni boravak, uz suglasnost drugog roditelja

2. čiji jedan roditelj u trenutku rođenja djeteta ima odobren stalni boravak u Republici Hrvatskoj, a drugi je roditelj nepoznat, umro, proglašen umrlim, lišen roditeljske skrbi ili lišen poslovne sposobnosti u odnosu na roditeljsku skrb.

Prestanak stalnog boravka državljanina države članice EGP-a

Članak 29.

(1) Stalni boravak prestaje državljaninu države članice EGP-a ako:

1. mu je zabranjen ulazak i boravak

2. boravi izvan Republike Hrvatske duže od dvije godine neprekidno ili

3. odjavi boravak u Republici Hrvatskoj.

(2) Rješenje o prestanku stalnog boravka donosi Ministarstvo, putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Stalni boravak za člana obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a

Članak 30.

(1) Član obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a, a neprekidno zakonito boravi najmanje pet godina s državljaninom države članice EGP-a u Republici Hrvatskoj ima pravo na stalni boravak.

(2) Na neprekidnost boravka iz stavka 1. ovoga članka ne utječe vrijeme odsutnosti iz Republike Hrvatske:

1. do šest mjeseci godišnje

2. do 12 mjeseci neprekidno, zbog opravdanih razloga kao što su trudnoća, rođenje djece, ozbiljna bolest, studij, stručno osposobljavanje, upućivanje na rad u drugu državu

3. radi služenja vojnog roka.

(3) Neprekidnost boravka dokazuje se bilo kojim dokazom koji se može prihvatiti u upravnom postupku u Republici Hrvatskoj, a kontinuitet se prekida izvršnom odlukom o protjerivanju.

(4) Protiv rješenja Ministarstva, donesenog putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje, o prijavi stalnog boravka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Ministar pravilnikom propisuje tehnički način prijave stalnog boravka člana obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a.

Boravišna iskaznica stalnog boravka za člana obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a

Članak 31.

(1) Članu obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a, a ima pravo na stalni boravak, izdat će se boravišna iskaznica u roku od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za prijavu stalnog boravka.

(2) Zahtjev za izdavanje boravišne iskaznice podnosi se policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka, prije isteka važenja boravišne iskaznice za člana obitelji državljanina države članice EGP-a.

(3) Boravišna iskaznica iz stavka 1. ovoga članka izdaje se

s rokom važenja od deset godina.

(4) Protiv rješenja Ministarstva, donesenog putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje, o zahtjevu za izdavanje boravišne iskaznice nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Prestanak stalnog boravka člana obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a

Članak 32.

(1) Stalni boravak prestaje članu obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a ako:

1. ima zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj
2. boravi izvan Republike Hrvatske duže od dvije godine neprekidno ili
3. odjavi boravak u Republici Hrvatskoj.

(2) Rješenje o prestanku stalnog boravka donosi Ministarstvo putem policijske uprave odnosno policijske postaje.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Iznimka od općeg uvjeta za stjecanje stalnog boravka za člana obitelji

Članak 33.

(1) Član obitelji koji s radnikom ili samozaposlenom osobom boravi u Republici Hrvatskoj manje od pet godina neprekidno ima pravo na stalni boravak ako je:

1. radnik ili samozaposlena osoba umrla za vrijeme trajanja privremenog boravka u svrhu rada koji je trajao neprekidno dvije godine prije smrti ili je smrt nastupila kao posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti

2. bračnom drugu prestalo hrvatsko državljanstvo ženidbom/udajom za radnika ili samozaposlenu osobu državljanina države članice EGP-a.

(2) Pravo na stalni boravak, bez obzira na trajanje boravka u Republici Hrvatskoj, ima i član obitelji koji boravi u Republici Hrvatskoj s radnikom ili samozaposlenom osobom koji je stekao pravo stalnog boravka sukladno članku 28. ovoga Zakona.

(3) Odredbe ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se i na osobe u izvanbračnoj zajednici

odnosno na životne ili neformalne životne partnere.

VI. ISPRAVE DRŽAVLJANINA DRŽAVE ČLANICE EGP-a I ČLANA NJEGOVE OBITELJI

Opće odredbe u vezi s ispravama

Članak 34.

(1) Potvrda o prijavi privremenog boravka i boravišna iskaznica za stalni boravak koje se izdaju državljaninu države članice EGP-a te potvrda o podnesenom zahtjevu za izdavanje boravišne iskaznice za člana obitelji državljanina Unije, boravišna iskaznica za člana obitelji državljanina Unije i boravišna iskaznica za stalni boravak koje se izdaju članu obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a nisu preduvjet za ostvarivanje prava ili za obavljanje upravnih formalnosti ako se svojstvo korisnika prava može dokazati nekim drugim dokaznim sredstvom.

(2) Prestanak važenja isprava iz stavka 1. ovoga članka ili istek strane osobne iskaznice ili strane putne isprave na temelju koje je državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji ušao u Republiku Hrvatsku i ishodio isprave iz stavka 1. ovoga članka ne predstavlja osnovu za protjerivanje.

(3) Ministar pravilnikom propisuje izgled i sadržaj isprava iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Ministar rješenjem propisuje cijenu boravišne iskaznice iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 34.a

(1) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji kojem je izdana potvrda o prijavi privremenog boravka i boravišna iskaznica, za vrijeme trajanja epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2, ne mora podnijeti zahtjev za izdavanje potvrde o prijavi privremenog boravka i boravišne iskaznice, a najdulje 30 dana od dana proglašenja prestanka epidemije.

(2) Potvrda o prijavi privremenog boravka i boravišna iskaznica koja je izdana državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji iz stavka 1. ovoga članka smatra se valjanom do isteka roka iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Nakon isteka roka iz stavka 1. ovoga članka državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji dužni su bez odgode podnijeti zahtjev za izdavanjem nove potvrde o prijavi privremenog boravka i nove boravišne iskaznice.

Obveze državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji vezane uz isprave

Članak 35.

(1) Punoljetni državljanin države članice EGP-a i punoljetni član njegove obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a dužni su imati kod sebe valjanu stranu osobnu iskaznicu ili stranu putnu ispravu, drugu javnu ispravu koja sadrži fotografiju ili boravišnu iskaznicu ako su je dužni imati sukladno odredbama ovoga Zakona i dati je na uvid osobama koje su na temelju posebnih propisa u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti ovlaštene obaviti uvid u putnu ispravu ili osobnu iskaznicu.

(2) Punoljetni državljanin države članice EGP-a i punoljetni član njegove obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a ne smije svoju ispravu dati drugome da se njome služi kao svojom, niti se služiti tuđom ispravom kao svojom.

Boravišna iskaznica za državljanina EGP-a

Članak 36.

(1) Državljaninu države članice EGP-a koji je prijavio privremeni boravak izdaje se potvrda o prijavi privremenog boravka.

(2) Državljaninu države članice EGP-a iz stavka 1. ovoga članka na njegov zahtjev može se izdati boravišna iskaznica s rokom važenja od pet godina odnosno kraćim ako državljanin države članice EGP-a namjerava boraviti u Republici Hrvatskoj kraće od pet godina.

(3) Boravišna iskaznica postaje nevažeća u roku od 15 dana od dana nastupanja neke od sljedećih okolnosti:

1. promijenili su se osobni podaci o osobnom imenu, osobnom identifikacijskom broju, spolu ili datumu rođenja državljanina države članice EGP-a
2. državljanin države članice EGP-a ima stalni boravak, a promijenio je prebivalište u Republici Hrvatskoj ili ako ima privremeni boravak, a promijenio je boravište u Republici Hrvatskoj
3. fotografija na boravišnoj iskaznici više ne odgovara izgledu osobe
4. isprava je oštećena na način da je otežano ili onemogućeno vizualno ili strojno čitanje podataka u vizualno ili strojno čitljivoj zoni, ako je djelomično ili u potpunosti prelomljena ili zbog bilo kojeg drugog razloga

ne služi svrsi

5. istekom roka važenja.

(4) Ako je boravišna iskaznica postala nevažeća zbog razloga iz stavka 3. točaka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka, državljanin države članice EGP-a dužan ju je vratiti policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji u roku od 15 dana od dana prestanka važenja boravišne iskaznice.

(5) Državljanin države članice EGP-a koji ima stalni boravak mora podnijeti zahtjev za izdavanje nove boravišne iskaznice u roku od 15 dana od dana prestanka važenja boravišne iskaznice.

(6) Državljanin države članice EGP-a koji ima privremeni boravak ne mora podnijeti zahtjev za izdavanje nove boravišne iskaznice u slučajevima iz stavka 3. ovoga članka.

Boravišna iskaznica za člana obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a

Članak 37.

(1) Član obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a mora podnijeti zahtjev za izdavanje nove boravišne iskaznice ako:

1. su se promijenili osobni podaci o osobnom imenu, osobnom identifikacijskom broju, spolu ili datumu rođenja
2. ima stalni boravak, a promijenio je prebivalište u Republici Hrvatskoj ili ako ima privremeni boravak, a promijenio je boravište u Republici Hrvatskoj
3. fotografija na boravišnoj iskaznici više ne odgovara izgledu osobe
4. je oštećena na način da je otežano ili onemogućeno vizualno ili strojno čitanje podataka u vizualno ili strojno čitljivoj zoni, ako je djelomično ili u potpunosti prelomljena ili zbog bilo kojeg drugog razloga ne služi svrsi ili
5. je istekao rok važenja boravišne iskaznice.

(2) U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka boravišna iskaznica postaje nevažećom te je član obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a dužan, u roku od 15 dana od dana nastupanja neke od tih okolnosti, podnijeti zahtjev za izdavanje nove boravišne iskaznice.

Prestanak važenja boravišne iskaznice prije isteka roka**Članak 38.**

(1) Boravišna iskaznica za državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji prestaje važiti i prije isteka roka na koji je izdana ako:

1. je osoba umrla
2. se osoba iselila
3. je osobi prestao boravak
4. je osoba stekla stalni boravak ili hrvatsko državljanstvo.

(2) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji boravišnu iskaznicu mora vratiti policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji u roku od osam dana od dana nastupanja razloga iz stavka 1. točaka 2. i 4. ovoga članka.

(3) Punoljetni član kućanstva umrle osobe iz stavka 1. točke 1. ovoga članka mora boravišnu iskaznicu vratiti policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji u roku od 15 dana od dana smrti osobe, a državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji mora boravišnu iskaznicu vratiti policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji u slučaju iz stavka 1. točke 3. ovoga članka u roku od 15 dana od izvršnosti rješenja o prestanku boravka.

(4) Boravišnu iskaznicu iz stavka 1. ovoga članka poništiti će policijska uprava odnosno policijska postaja.

Nestanak boravišne iskaznice**Članak 39.**

(1) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji dužni su, u roku od osam dana od dana saznanja, policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prijaviti nestanak boravišne iskaznice, o čemu se izdaje potvrda.

(2) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji koji u inozemstvu izgube ili na drugi način ostanu bez boravišne iskaznice dužni su to, u roku od osam dana od dana saznanja, prijaviti najbližoj diplomatskoj misiji odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske, koji je o tome dužan obavijestiti policijsku upravu odnosno policijsku postaju koja je izdala boravišnu iskaznicu.

Evidentiranje nevažeće boravišne iskaznice**Članak 40.**

Boravišnoj iskaznici kojoj je istekao rok važenja, koja je prestala važiti zbog razloga iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona i za koju je prijavljen nestanak u Informacijskom sustavu Ministarstva evidentirat će se status nevažeće boravišne iskaznice.

**VII. BORAVIŠTE I PREBIVALIŠTE DRŽAVLJANINA DRŽAVE ČLANICE EGP-a I ČLANA NJEGOVE OBITELJI
Boravište državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji koji imaju privremeni boravak****Članak 41.**

(1) Boravište, u smislu ovoga Zakona, je mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj na kojoj borave državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji s privremenim boravkom.

(2) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji koji imaju privremeni boravak dužni su prijaviti boravište odnosno promjenu boravišta u roku od 15 dana od dana dolaska u mjesto i na adresu boravišta, ako u tom mjestu namjeravaju boraviti dulje od tri mjeseca.

Prebivalište i boravište državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji koji imaju stalni boravak**Članak 42.**

(1) Prebivalište, u smislu ovoga Zakona, je mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj na kojoj su se državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji sa stalnim boravkom trajno nastanili.

(2) Boravište je mjesto i adresa u Republici Hrvatskoj gdje državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji sa stalnim boravkom privremeno borave, ali se na toj adresi nisu trajno nastanili.

(3) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji sa stalnim boravkom dužni su prijaviti prebivalište te promjenu prebivališta u roku od 15 dana od dana nastanjenja u mjestu i na adresi prebivališta.

(4) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji sa stalnim boravkom dužni su, u roku od 15 dana od dana dolaska u mjesto i na adresu boravišta, prijaviti boravište u mjestu gdje namjeravaju boraviti dulje od tri mjeseca, a može se prijaviti do godine dana.

(5) Ako državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji iz stavka 4. ovoga članka u mjestu i na adresi prijavljenog boravišta namjeravaju boraviti i nakon isteka roka od godine dana, dužni su u roku od 15 dana od isteka toga roka produžiti prijavu boravišta, s time da boravište ne može ukupno trajati dulje od dvije godine.

(6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, boravište državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji koji se obrazuju ili koji u mjestu boravišta obavljaju poslove koji nisu trajnog karaktera, kao i državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji smještenih u raznim ustanovama, vjerskim zajednicama i drugim pravnim osobama, udomiteljskim obiteljima i kod drugih fizičkih osoba može trajati koliko traje obrazovanje, zaposlenje ili smještaj u ustanovama, drugim pravnim osobama i kod fizičkih osoba, o čemu se prilaže odgovarajuća dokumentacija.

Prijava boravišta i prebivališta

Članak 43.

(1) Boravište i prebivalište prijavljuje se policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji nadležnoj prema mjestu u kojem državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji imaju prebivalište ili boravište.

(2) Državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji na privremenom ili stalnom boravku koji mijenjaju boravište ili prebivalište policijska uprava odnosno policijska postaja će, po službenoj dužnosti, evidentirati odjavu prethodnog boravišta ili prebivališta.

(3) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji dužni su prilikom prijave boravišta i prebivališta iz članaka 41. i 42. ovoga Zakona dati točne i istinite podatke.

(4) Na adresu koja nije evidentirana u registru prostornih jedinica ne može se izvršiti prijava prebivališta ili boravišta.

(5) Ministar pravilnikom propisuje sadržaj obrazaca prijave i odjave boravišta i prebivališta.

VIII. OGRANIČENJE ULASKA I BORAVKA DRŽAVLJANINA DRŽAVE ČLANICE EGP-a I ČLANA NJEGOVE OBITELJI

Opće odredbe za ograničenje ulaska i boravka

Članak 44.

(1) Državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji može se ograničiti pravo ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj ako predstavljaju opasnost za

nacionalnu sigurnost, javni poredak ili javno zdravlje.

(2) Ograničenjem prava ulaska i boravka u smislu stavka 1. ovoga članka smatra se:

1. odbijanje ulaska u Republiku Hrvatsku

2. protjerivanje iz Republike Hrvatske

3. prisilno udaljenje u državu članicu EGP-a

4. smještaj u prihvatni centar za strance

5. druge mjere propisane ovim Zakonom kojima je svrha ograničenje prava ulaska i boravka državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji.

(3) Ograničenje iz stavka 1. ovoga članka ne smije se temeljiti na gospodarskim razlozima.

(4) Ograničenje iz stavka 1. ovoga članka odredit će se ako ponašanje državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji predstavlja stvarnu, trenutačnu i ozbiljnu opasnost za temeljni interes društva, u skladu s načelom razmjernosti.

(5) Postojanje samo prijašnje osuđujuće presude zbog počinjenog kaznenog djela ne smatra se razlogom za ograničenje iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Okolnosti koje nisu u uskoj vezi s konkretnim slučajem ili razlozi u svrhu generalne prevencije ne smatraju se razlozima za ograničenje iz stavka 1. ovoga članka.

(7) Ograničenje iz stavka 1. ovoga članka odredit će se na temelju individualne procjene u skladu s načelom razmjernosti.

(8) O ograničenju prava ulaska i boravka državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji odlučuje rješenjem Ministarstvo u sjedištu ili putem policijske uprave odnosno policijske postaje.

Zaštita od protjerivanja državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji

Članak 45.

(1) Državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji može se protjerati ako predstavljaju opasnost za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(2) Prilikom donošenja rješenja o protjerivanju državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji uzet će se u obzir duljina boravka, životna dob,

zdravstveno stanje, obiteljske i gospodarske prilike, stupanj njihove socijalne i kulturne integracije u Republici Hrvatskoj, njihove veze s državom podrijetla te njihovo osobno ponašanje.

(3) Državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji koji su na stalnom boravku u Republici Hrvatskoj može se protjerati samo ako postoje ozbiljni razlozi zaštite javnog poretka ili nacionalne sigurnosti.

(4) Državljanina države članice EGP-a koji je u prethodnih deset godina boravio u Republici Hrvatskoj ili koji je maloljetan može se protjerati samo zbog nužnih razloga zaštite nacionalne sigurnosti.

(5) Maloljetnog državljanina države članice EGP-a iz stavka 4. ovoga članka može se protjerati samo ako je protjerivanje u najboljem interesu djeteta sukladno Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima djeteta od 20. studenoga 1989.

(6) Rješenje o protjerivanju ne može se temeljiti samo na pravomoćnoj presudi donesenoj u kaznenom postupku, osim ako su ispunjeni uvjeti iz stavaka 1. do 5. ovoga članka i iz članka 44. stavaka 1., 3., 4., 5. i 6. ovoga Zakona.

(7) Državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji ne može se protjerati ako se bolest koja ugrožava javno zdravlje pojavila tri mjeseca nakon ulaska u Republiku Hrvatsku.

(8) Ako postoji ozbiljna sumnja da državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji boluju od bolesti koja predstavlja opasnost za javno zdravlje, u roku od tri mjeseca od ulaska u Republiku Hrvatsku može se zatražiti da se podvrgnu besplatnom liječničkom pregledu, koji će se provesti na temelju individualne procjene u svakom pojedinačnom slučaju.

(9) Podnošenje zahtjeva za ostvarivanje prava iz sustava socijalne skrbi ne smatra se razlogom za protjerivanje.

Rješenje o protjerivanju

Članak 46.

(1) Rješenjem o protjerivanju državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji odredit će se:

1. prestanak zakonitog boravka u Republici Hrvatskoj te dužnost napuštanja Republike Hrvatske
2. vrijeme u kojem je zabranjen ulazak i boravak u

Republici Hrvatskoj koje se računa od isteka roka za napuštanje Republike Hrvatske

3. rok za napuštanje Republike Hrvatske koji počinje teći prvoga dana od dana dostave rješenja o protjerivanju odnosno od puštanja na slobodu s izdržavanja kazne zatvora

4. prisilno udaljenje u državu članicu EGP-a ako ne napusti Republiku Hrvatsku

5. da su dužni prijaviti se na graničnom prijelazu prilikom napuštanja Republike Hrvatske ili diplomatskoj misiji odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske nakon napuštanja Republike Hrvatske.

(2) Rješenjem o protjerivanju državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji mogu se odrediti obveze iz članka 56. stavka 1. ovoga Zakona ako postoji rizik od izbjegavanja iz članka 57. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Ako se rješenjem o protjerivanju ne određuje rok za napuštanje Republike Hrvatske:

1. utvrdit će se da državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji nezakonito borave ili im prestaje zakoniti boravak u Republici Hrvatskoj i da su dužni napustiti Republiku Hrvatsku

2. odredit će se vrijeme u kojem mu se zabranjuje ulazak i boravak u Republici Hrvatskoj koje počinje teći od prisilnog udaljenja ili isteka zabrane ulaska i boravka koja je izrečena prethodnim rješenjem o protjerivanju

3. odredit će se prisilno udaljenje u državu članicu EGP-a.

(4) Rješenje o protjerivanju državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji koje se donosi zbog opasnosti za javni poredak mora biti utemeljeno na pravomoćnoj presudi suda.

(5) Rješenje o protjerivanju državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji koje se donosi zbog opasnosti za nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje može se donijeti samo na temelju obavijesti nadležne sigurnosne službe odnosno ministarstva nadležnog za poslove zdravstva.

(6) Ako je državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji naknadno odobren privremeni boravak, stalni boravak ili međunarodna zaštita, rješenje o protjerivanju ukinut će se tim odobrenjem ili posebnim rješenjem.

(7) Rješenje o protjerivanju zbog opasnosti za javni

poredak ili nacionalnu sigurnost donosi Ministarstvo putem policijske uprave odnosno policijske postaje.

(8) Protiv rješenja iz stavaka 6. i 7. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(9) Rješenje o protjerivanju zbog opasnosti za javno zdravlje donosi Ministarstvo putem policijske uprave odnosno policijske postaje.

(10) Protiv rješenja iz stavka 9. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor, a tužba odgađa izvršenje rješenja.

(11) Ako se uz tužbu protiv odluke o protjerivanju podnosi i prijedlog za odgodni učinak tužbe, državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji se, do donošenja odluke o odgovornom učinku tužbe, ne može prisilno udaljiti iz Republike Hrvatske, osim:

1. ako se odluka o protjerivanju donosi na temelju prethodne sudske odluke
2. ako su državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji prethodno imali pristup sudskom postupku ili
3. ako se odluka o protjerivanju temelji na nužnim razlozima nacionalne sigurnosti.

Zabrana ulaska i boravka

Članak 47.

(1) Zabrana ulaska i boravka izrečena rješenjem o protjerivanju ne može biti kraća od tri mjeseca niti duža od 20 godina.

(2) O izgledu i sadržaju obrasca naljepnice zabrane ulaska i boravka državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji ministar donosi pravilnik.

Ukidanje i skraćivanje zabrane ulaska i boravka

Članak 48.

(1) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji kojima je zabranjen ulazak i boravak mogu nakon isteka razumnog roka, ovisno o okolnostima, a najkasnije nakon proteka tri godine od početka računanja zabrane ulaska i boravka, podnijeti zahtjev za ukidanje i skraćivanje zabrane ulaska i boravka.

(2) Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka odobrit će se ako je došlo do bitnih promjena okolnosti koje predstavljaju razlog za protjerivanje.

(3) O zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo, putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje, odlučuje rješenjem, u roku od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva.

(4) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji nemaju pravo ulaska u Republiku Hrvatsku dok se odluči o zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka.

Rok za napuštanje Republike Hrvatske

Članak 49.

(1) Rok za napuštanje Republike Hrvatske državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji, u pravilu, ne smije biti kraći od 30 dana.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, rok za napuštanje Republike Hrvatske ne mora se odrediti ako se rješenje o protjerivanju donosi zbog sljedećih razloga:

1. opasnosti za nacionalnu sigurnost
2. počinjenja kaznenog djela ili prekršaja koji su povezani s nasiljem
3. ponovnog počinjenja kaznenog djela ili prekršaja
4. državljanin EGP-a i član njegove obitelji nisu napustili Republiku Hrvatsku u roku koji im je određen rješenjem
5. državljanin EGP-a i član njegove obitelji došli su u Republiku Hrvatsku za vrijeme važenja zabrane ulaska i boravka.

(3) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji kojima je određen rok za napuštanje Republike Hrvatske dužni su napustiti Republiku Hrvatsku u roku koji im je određen te su dužni prijaviti se na graničnom prijelazu prilikom napuštanja Republike Hrvatske ili diplomatskoj misiji odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske, kako je određeno rješenjem iz članka 44. stavka 8. ovoga Zakona.

Produljenje roka za napuštanje Republike Hrvatske

Članak 50.

(1) U opravdanim slučajevima rok za napuštanje Republike Hrvatske može se produljiti rješenjem, s tim da ukupno trajanje roka za napuštanje Republike Hrvatske ne može biti dulje od jedne godine.

(2) Rok iz stavka 1. ovoga članka počinje teći prvog sljedećeg dana od dana dostave rješenja o produljenju roka za napuštanje Republike Hrvatske.

(3) Rješenjem o produljenju roka za napuštanje Republike Hrvatske državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji mogu se odrediti obveze iz članka 56. stavka 1. ovoga Zakona ako postoji rizik od izbjegavanja iz članka 57. stavka 2. ovoga Zakona.

(4) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka donosi Ministarstvo, putem policijske uprave odnosno policijske postaje.

(5) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Nezakoniti boravak

Članak 51.

(1) Nezakoniti boravak državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji je boravak u Republici Hrvatskoj za vrijeme trajanja zabrane ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj.

(2) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji mogu boraviti u Republici Hrvatskoj za vrijeme trajanja zabrane ulaska i boravka ako je potrebno da u upravnom sporu osobno iznesu svoju obranu, osim ako njihova prisutnost može uzrokovati ozbiljne poteškoće nacionalnoj sigurnosti ili javnom poretku ili kad se tužba odnosi na zabranu ulaska u Republiku Hrvatsku.

(3) Ako rješenje o protjerivanju državljanina države članice EGP-a ili člana njegove obitelji nije izvršeno u roku od dvije godine, utvrdit će se postoje li okolnosti iz članka 44. stavaka 1. i 4. ovoga Zakona i članka 48. stavka 2. ovoga Zakona te ako se utvrdi da navedene okolnosti ne postoje, rješenje o protjerivanju će se ukinuti.

Obveze fizičkih i pravnih osoba

Članak 52.

(1) Tijela javne vlasti, pravne i fizičke osobe dužne su obavijestiti policijsku upravu odnosno policijsku postaju ako imaju saznanja da državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji nezakonito borave u Republici Hrvatskoj, osim ako prema posebnom propisu imaju obvezu čuvanja tajne.

(2) Nadležno tijelo koje je protiv državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji pokrenulo prekršajni ili kazneni postupak za djela za koja se progoni po

službenoj dužnosti dužno je o pokretanju i ishodu postupka obavijestiti nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaju.

(3) Nadležno tijelo koji je donijelo odluku kojom se državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji proglašava krivim zbog počinjenog kaznenog djela ili prekršaja za koji se progoni po službenoj dužnosti dužno je nakon donošenja odluke obavijestiti nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaju.

(4) Nadležno tijelo koje je donijelo odluku o puštanju državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji iz zatvorske ustanove na slobodu dužno je o tome obavijestiti nadležnu policijsku upravu odnosno policijsku postaju.

Prisilno udaljenje

Članak 53.

(1) Prisilno udaljenje je odlazak državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji u državu članicu EGP-a pod pratnjom policije, bez obzira na njihovu privolu.

(2) Državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji prisilno će se udaljiti u državu članicu EGP-a:

1. ako nisu napustili Republiku Hrvatsku u roku za napuštanje Republike Hrvatske koji im je određen rješenjem o protjerivanju ili

2. ako su došli u Republiku Hrvatsku za vrijeme trajanja zabrane ulaska i boravka ili

3. ako im je doneseno rješenje o protjerivanju u kojem nije određen rok za napuštanje Republike Hrvatske sukladno članku 49. stavku 2. ovoga Zakona.

(3) U vezi s prisilnim udaljenjima Ministarstvo može pribavljati putne isprave i putne karte, obavljati financijske isplate i druga materijalna davanja, sklapati sporazume s drugim državnim tijelima, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva.

(4) Radi osiguranja provođenja prisilnih udaljenja tako da se poštuju temeljna ljudska prava državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji koji se prisilno udaljavaju, prisilno udaljenje može se tehnički snimati.

(5) Državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji obavijestit će se o svrsi snimanja iz stavka 4. ovoga članka.

(6) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji

ne smiju silom ili prijevaram onemogućiti prepratu u državu u koju ih se prisilno udaljava.

Ograničenje slobode kretanja

Članak 54.

(1) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji mogu biti uhićeni, privedeni i zadržani najdulje 24 sata ako je potrebno donijeti rješenje o odbijanju ulaska ili rješenje o protjerivanju ili je potrebno izvršiti prisilno udaljenje, a postoji opasnost da će državljaniin države članice EGP-a i član njegove obitelji pobjeći.

(2) Ako se prisilno udaljenje ili odlazak s graničnog prijelaza ne može izvršiti u roku iz stavka 1. ovoga članka, državljaniin države članice EGP-a i član njegove obitelji mogu biti zadržani još najdulje 48 sati ako se opravdano očekuje da će se prisilno udaljenje ili odlazak s graničnog prijelaza moći izvršiti u tom roku.

(3) Prilikom uhićenja državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji obavijestit će se o razlozima uhićenja, da mogu odrediti opunomoćenika za zastupanje, obavijestiti člana obitelji ili drugu osobu te zatražiti da se o uhićenju obavijesti diplomatska misija odnosno konzularni ured države čiji su državljani, ako nije drugačije određeno međunarodnim ugovorom.

(4) O zadržavanju maloljetnog državljanina države članice EGP-a bez pratnje i maloljetnog člana obitelji bez pratnje obavijestit će se tijelo nadležno za poslove socijalne skrbi i diplomatska misija odnosno konzularni ured države čiji je državljaniin maloljetnik.

(5) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji pustit će se na slobodu kada prestanu razlozi za uhićenje i zadržavanje, a najkasnije do isteka roka iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, osim ako je započela preprata radi izvršenja prisilnog udaljenja ili odlaska s graničnog prijelaza ili je doneseno rješenje o smještaju u prihvatni centar za strance (u daljnjem tekstu: centar).

Smještaj u centar

Članak 55.

(1) U svrhu ograničenja slobode kretanja radi osiguranja prisilnog udaljenja državljaniin države članice EGP-a i član njegove obitelji mogu se smjestiti u centar, ako se prisilno udaljenje ne može osigurati blažim mjerama.

(2) Smještaj u centru može trajati samo najkraće vrijeme koje je potrebno za prisilno udaljenje i dok su u tijeku

aktivnosti radi prisilnog udaljenja koje se izvršavaju s dužnom pažnjom.

Blaže mjere

Članak 56.

(1) U smislu članka 55. stavka 1. ovoga Zakona, mjerama koje su blaže od smještaja u centar smatraju se:

1. polog putnih isprava, putnih dokumenata i putnih karata
2. polog određenih financijskih sredstava
3. zabrana napuštanja određene adrese smještaja
4. javljanje u policijsku postaju u određeno vrijeme.

(2) Rješenje o primjeni blažih mjera donosi Ministarstvo, putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje.

(3) Rješenjem iz stavka 2. ovoga članka odredit će se obveze iz stavka 1. ovoga članka koje su primjerene okolnostima konkretnog slučaja, na vrijeme do prisilnog udaljenja.

(4) Protiv rješenja o primjeni blažih mjera nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) U vezi s primjenom blažih mjera Ministarstvo može osigurati smještaj i uzdržavanje, obavljati financijske isplate i druga materijalna davanja, sklapati sporazume s drugim državnim tijelima, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva.

(6) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji iz stavka 3. ovoga članka dužni su pridržavati se obveza iz stavka 1. ovoga članka.

Razlozi za smještaj u centar

Članak 57.

(1) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji mogu se smjestiti u centar do šest mjeseci ako postoji rizik od izbjegavanja obveze napuštanja Republike Hrvatske sukladno članku 49. stavku 3. ovoga Zakona (u daljnjem tekstu: rizik od izbjegavanja).

(2) Okolnosti koje mogu ukazivati na postojanje rizika od izbjegavanja iz stavka 1. ovoga članka su:

1. državljaniin države članice EGP-a i član njegove obitelji nemaju ispravu o identitetu ili putnu ispravu

2. državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji izjave da neće izvršavati ili da će onemogućavati izvršenje obveze napuštanja Republike Hrvatske
3. državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji su u drugoj državi članici EGP-a pravomoćno osuđeni za kazneno djelo
4. protiv državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji u tijeku je kriminalističko istraživanje ili kazneni postupak ili su pravomoćno osuđeni za kazneno djelo u Republici Hrvatskoj
5. državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji ne izvršavaju ili nisu izvršili rješenje o protjerivanju
6. državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji nezakonito su ušli u Republiku Hrvatsku
7. prethodno ponašanje državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji ukazuje na to da bi mogli izbjegavati izvršenje obveze napuštanja Republike Hrvatske
8. su državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji odbili dati osobne ili druge podatke i dokumente ili su dali lažne podatke
9. su se državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji poslužili krivotvorenom ili tuđom ispravom
10. su državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji odbacili ili uništili ispravu o identitetu
11. su državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji odbili dati otiske prstiju
12. su državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji silom ili prijevaram onemogućili prepratu u svrhu prisilnog udaljenja u zemlju u koju ih se prisilno udaljava
13. se državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji nisu pridržavali obveza iz članka 56. stavka 1. ovoga Zakona
14. su državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji ušli u Republiku Hrvatsku prije isteka zabrane ulaska i boravka.

Produljenje smještaja u centru

Članak 58.

Državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji smještaj u centru može se produljiti za još najviše tri

mjeseca ako:

1. su državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji odbili dati osobne ili druge podatke i dokumente koji su potrebni za prisilno udaljenje ili su dali lažne podatke
2. su državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji na drugi način sprječavali ili odugovlačili prisilno udaljenje
3. se opravdano očekuje dostava putnih i drugih dokumenata potrebnih za prisilno udaljenje koji su zatraženi od nadležnih tijela druge države.

Donošenje rješenja o smještaju u centar i pravni lijek

Članak 59.

- (1) Rješenje o smještaju u centar donosi Ministarstvo putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje.
- (2) Rješenje o produljenju smještaja donosi Ministarstvo u sjedištu ili Ministarstvo putem policijske uprave odnosno policijske postaje.
- (3) Protiv rješenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.
- (4) Prilikom dostave rješenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji obavijestit će se o radnjama iz stavka 5. ovoga članka.
- (5) U roku od jednog dana od donošenja rješenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka upravnom sudu dostavit će se spisi predmeta o smještaju u centar, koji će u roku od pet dana od dana dostave spisa predmeta donijeti odluku kojom se rješenje o smještaju ukida ili potvrđuje.
- (6) Ministarstvo će, najkasnije deset dana prije proteka tri mjeseca od dana smještaja državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji u centar, dostaviti upravnom sudu spise predmeta o smještaju državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji u centru, koji će u roku od deset dana od dana dostave spisa predmeta odlučiti treba li državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji otpustiti iz centra.
- (7) Ministarstvo će, u roku od jednog dana od dana donošenja rješenja iz stavka 2. ovoga članka, dostaviti upravnom sudu spise predmeta o produljenju smještaja, koji će u roku od pet dana od dana dostave spisa

predmeta donijeti odluku kojom se rješenje o produljenju smještaja ukida ili potvrđuje.

(8) Prije donošenja odluke iz stavaka 5. i 6. ovoga članka upravni sud mora provesti usmenu raspravu, ako su državljani države članice EGP-a i član njegove obitelji maloljetnici.

(9) Za odlučivanje o rješenjima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka nadležan je upravni sud koji je nadležan za područje na kojem se nalazi centar.

Oblast pretrage i uzimanja biometrijskih podataka

Članak 60.

(1) U postupku prisilnog udaljenja ili smještaja u centar policijski službenici ovlašteni su bez sudskog naloga izvršiti pretragu državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji i predmeta koje državljani države članice EGP-a i član njegove obitelji nose, u svrhu pronalaska i oduzimanja sredstava pogodnih za napad, samoozljeđivanje ili bijeg.

(2) O predmetima oduzetim sukladno stavku 1. ovoga članka izdat će se potvrda.

(3) Državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji koji nezakonito borave u postupku prisilnog udaljenja mogu se uzeti otisci prstiju, karakteristike šarenice oka i može ih se fotografirati, bez njihove privole.

(4) Državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji obavijestit će se o svrsi uzimanja otisaka prstiju, karakteristika šarenice oka i fotografiranju.

Pravila boravka u centru

Članak 61.

(1) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji ne smiju napustiti centar bez odobrenja i dužni su pridržavati se pravila boravka u centru.

(2) Pravila boravka državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji u centru propisuje ministar pravilnikom.

Stroži policijski nadzor

Članak 62.

(1) Stroži policijski nadzor obuhvaća ograničenje slobode kretanja državljanina države članice EGP-a i člana njegove

obitelji u centru.

(2) Stroži policijski nadzor može se odrediti ako državljani države članice EGP-a i član njegove obitelji:

1. bez odobrenja napuste centar ili ako postoji opravdana sumnja da će pokušati napustiti centar

2. fizički napadnu druge osobe u centru

3. pokušaju samoozljeđivanje

4. nedolično se ponašaju, grubo vrijeđaju i omalovažavaju druge osobe u centru po bilo kojoj osnovi

5. pripremaju ili izrađuju predmete za napad, samoozljeđivanje ili za bijeg iz centra

6. bave se pripremanjem opojnih tvari i sredstava u centru

7. namjerno oštete odjevne i druge predmete i sredstva koja su dobili na korištenje u centru

8. namjerno oštete tehničku i drugu opremu u centru

9. namjerno ometaju rad tehničke opreme (audio-vizualne i svjetlosne) koja je postavljena u prostorije radi osiguravanja fizičke i tehničke zaštite

10. uporno odbijaju zapovijedi policijskih službenika i ne poštuju važeće pravne propise

11. na drugi način grubo krše odredbe pravila boravka u centru.

(3) Stroži policijski nadzor može se odrediti najdulje na vrijeme do sedam dana.

(4) O određivanju strožeg policijskog nadzora Ministarstvo putem centra donosi rješenje.

(5) Rješenje se može donijeti bez saslušanja ako ono nije moguće zbog razloga na strani državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji.

(6) Protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(7) Centar će, po donošenju rješenja iz stavka 4. ovoga članka, istoga dana ili, ako je rješenje doneseno u neradni dan upravnog suda, prvog sljedećeg dana koji je radni dan upravnog suda, dostaviti upravnom sudu spise predmeta o strožem policijskom nadzoru, koji će najkasnije prvog sljedećeg radnog dana upravnog suda donijeti odluku o ukidanju ili o potrebi nastavka provođenja strožeg policijskog nadzora.

(8) Centar će prestati s provođenjem strožeg policijskog nadzora kada prestanu razlozi iz stavka 2. ovoga članka ili kada to naloži upravni sud.

(9) Ako upravni sud odluči da je potrebno nastaviti s provođenjem strožeg policijskog nadzora, a centar ne postupi sukladno stavku 7. ovoga članka, nakon proteka svakih sedam dana provođenja strožeg policijskog nadzora postupit će se na način kako je propisano stavkom 7. ovoga članka.

Otpust i ponovni smještaj u centar

Članak 63.

(1) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji otpustit će se iz centra ako:

1. uvjeti za smještaj u centar iz članaka 55., 57. i 58. ovoga Zakona više nisu ispunjeni

2. se opravdano očekuje da se državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji neće moći prisilno udaljiti u roku iz članaka 57. i 58. ovoga Zakona.

(2) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji iz stavka 1. ovoga članka koji su bili smješteni u centru u ukupnom trajanju do devet mjeseci mogu se ponovno smjestiti u centar ako se zbog promijenjenih okolnosti opravdano očekuje da će se državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji moći prisilno udaljiti i ispunjeni su uvjeti za smještaj u centar iz članaka 55., 57. i 58. ovoga Zakona.

Smještaj maloljetnika i obitelji u centru

Članak 64.

(1) Maloljetni državljanin države članice EGP-a bez pratnje i maloljetni član obitelji bez pratnje, u pravilu, smjestit će se u objekte ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi.

(2) Ako prisilno udaljenje nije moguće osigurati na drugi način, u centar se, na najkraće potrebno vrijeme, može smjestiti:

- maloljetni državljanin države članice EGP-a bez pratnje i maloljetni član obitelji bez pratnje

- maloljetni državljanin države članice EGP-a i maloljetni član obitelji koji su u pratnji članova obitelji.

(3) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji

iz stavka 2. ovoga članka smjestit će se u centru odvojeno od ostalih stranaca.

(4) Članovima obitelji u centru osigurat će se odvojeni smještaj koji jamči odgovarajuću privatnost.

(5) Stroži policijski nadzor ne može se odrediti maloljetniku.

(6) Maloljetniku se u centru osigurava mogućnost bavljenja slobodnim aktivnostima, uključujući igru i rekreaciju u skladu s njegovom dobi.

Naknada troškova prisilnog udaljenja od državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji

Članak 65.

(1) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji dužni su snositi troškove svog prisilnog udaljenja.

(2) Troškovima iz stavka 1. ovoga članka smatraju se troškovi smještaja u centru i drugi troškovi koji nastanu tijekom prisilnog udaljenja i u vezi s prisilnim udaljenjem državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji.

(3) Radi naplate troškova prisilnog udaljenja državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji oduzet će se novčana sredstva, o čemu se izdaje potvrda.

(4) Novčana sredstva koja su oduzeta državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji koriste se za podmirenje troškova njegova prisilnog udaljenja.

(5) Radi osiguranja prisilnog udaljenja državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji mogu se privremeno zadržati putne i druge isprave te putne karte, o čemu se izdaje potvrda.

(6) Obrazac potvrde o troškovima prisilnog udaljenja, obrazac potvrde o oduzetim novčanim sredstvima te način izračuna troškova prisilnog udaljenja propisuje ministar pravilnikom.

Privremena odgoda prisilnog udaljenja

Članak 66.

(1) Prisilno udaljenje privremeno će se odgoditi ako je sud odgodio izvršenje rješenja o protjerivanju.

(2) Prisilno udaljenje može se privremeno odgoditi zbog nemogućnosti prijevoza, ako bi prilikom izvršenja nastupile ozbiljne teškoće zbog zdravstvenog stanja državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji

ili postoje drugi razlozi zbog kojih državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji nije moguće prisilno udaljiti.

(3) Rješenjem o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja odredit će se vrijeme privremene odgode, koje ne može biti dulje od jedne godine.

(4) Rješenjem o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji mogu se odrediti obveze iz članka 56. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji kojima je privremeno odgođeno prisilno udaljenje ne prestaje obveza napuštanja Republike Hrvatske.

(6) Privremena odgoda prisilnog udaljenja ukinut će se ako su prestali razlozi za privremenu odgodu prisilnog udaljenja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ili se državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji ne pridržavaju obveza iz stavka 4. ovoga članka.

(7) Prije donošenja rješenja o ukidanju privremene odgode prisilnog udaljenja nije potrebno provesti saslušavanje državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji.

Donošenje rješenja o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja i pravni lijek

Članak 67.

(1) Rješenje o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja i rješenje o ukidanju privremene odgode prisilnog udaljenja donosi Ministarstvo putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje, po službenoj dužnosti.

(2) Protiv rješenja o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja i rješenja o ukidanju privremene odgode prisilnog udaljenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Prestanak privremene odgode prisilnog udaljenja

Članak 68.

(1) Privremena odgoda prisilnog udaljenja prestaje:

1. protekom vremena na koje je državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji određena privremena odgoda prisilnog udaljenja

2. ukidanjem rješenja o privremenoj odgodi prisilnog udaljenja

3. ako je državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji boravak postao zakonit.

(2) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji iz stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga članka prisilno će se udaljiti odnosno smjestiti u centar.

Dostava podataka

Članak 69.

Osobni podaci državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji o mjerama za ograničenje ulaska i boravka te osiguranje povratka mogu se dostaviti državi u koju državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji treba prisilno udaljiti i državi kroz koju državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji trebaju tranzitirati tijekom prisilnog udaljenja i vraćanja.

VIII.a DRŽAVLJANI UJEDINJENE KRALJEVINE I ČLANOVI NJIHOVIH OBITELJI KOJI SU KORISNICI PRAVA IZ SPORAZUMA

Članak 69.a

(1) Državljeni Ujedinjene Kraljevine i članovi njihovih obitelji koji su državljani Ujedinjene Kraljevine, koji su na dan 31. prosinca 2020. imali prijavljen privremeni ili stalni boravak sukladno odredbama glave X. Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11., 74/13., 69/17., 46/18. i 53/20.) koji važe sukladno članku 74. ovoga Zakona ili prijavljen privremeni ili stalni boravak sukladno odredbama ovoga Zakona i nastavljaju boraviti u Republici Hrvatskoj odnosno udovoljavaju uvjetima o neprekidnosti boravka iz članka 11. Sporazuma, mogu podnijeti prijavu privremenog boravka sukladno članku 15. ovoga Zakona odnosno prijavu stalnog boravka sukladno članku 27. ovoga Zakona.

(2) Članovi obitelji koji nisu državljani Ujedinjene Kraljevine niti su državljani država članica EGP-a, koji su na dan 31. prosinca 2020. imali privremeni ili stalni boravak sukladno odredbama glave X. Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11., 74/13., 69/17., 46/18. i 53/20.) koji važe sukladno članku 74. ovoga Zakona ili privremeni ili stalni boravak sukladno odredbama ovoga Zakona i nastavljaju boraviti u Republici Hrvatskoj odnosno udovoljavaju uvjetima o neprekidnosti boravka iz članka 11. Sporazuma, mogu podnijeti zahtjev za privremeni boravak sukladno članku 23. ovoga Zakona odnosno prijavu stalnog boravka sukladno članku 30. ovoga Zakona, a životni ili neformalni životni partneri koji nisu državljani Ujedinjene Kraljevine niti su državljani država

članica EGP-a mogu podnijeti zahtjev za privremeni boravak sukladno članku 21. stavku 2. ovoga Zakona odnosno prijavu stalnog boravka sukladno članku 30. ovoga Zakona.

(3) Državljeni Ujedinjene Kraljevine i članovi njihovih obitelji koji su državljani Ujedinjene Kraljevine, koji nisu u Republici Hrvatskoj na dan 31. prosinca 2020. imali prijavljen privremeni ili stalni boravak sukladno odredbama glave X. Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11., 74/13., 69/17., 46/18. i 53/20.) koji važe sukladno članku 74. ovoga Zakona niti su imali prijavljen privremeni ili stalni boravak sukladno ovom Zakonu, a koji su u Republici Hrvatskoj prije 31. prosinca 2020. boravili u skladu s pravom Unije i nastavljaju boraviti odnosno udovoljavaju uvjetima o neprekidnosti boravka iz članka 11. Sporazuma, mogu podnijeti prijavu privremenog boravka sukladno članku 15. ovoga Zakona odnosno prijavu stalnog boravka sukladno članku 27. ovoga Zakona.

(4) Članovi obitelji koji nisu državljani Ujedinjene Kraljevine niti su državljani država članica EGP-a, koji nisu u Republici Hrvatskoj na dan 31. prosinca 2020. imali privremeni ili stalni boravak sukladno odredbama glave X. Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11., 74/13., 69/17., 46/18. i 53/20.) koji važe sukladno članku 74. ovoga Zakona ili privremeni ili stalni boravak sukladno odredbama ovoga Zakona, a koji su u Republici Hrvatskoj prije 31. prosinca 2020. boravili u skladu s pravom Unije i nastavljaju boraviti odnosno udovoljavaju uvjetima o neprekidnosti boravka iz članka 11. Sporazuma, mogu podnijeti zahtjev za privremeni boravak sukladno članku 23. ovoga Zakona odnosno prijavu stalnog boravka sukladno članku 30. ovoga Zakona, a životni ili neformalni životni partneri koji nisu državljani Ujedinjene Kraljevine niti su državljani država članica EGP-a mogu podnijeti zahtjev za privremeni boravak sukladno članku 21. stavku 2. ovoga Zakona odnosno prijavu stalnog boravka sukladno članku 30. ovoga Zakona.

(5) Članovi obitelji državljana Ujedinjene Kraljevine koji su državljani Ujedinjene Kraljevine i obuhvaćeni člankom 10. stavkom 1. točkom (e) podtočkom (ii) i (iii), uključujući osobe iz stavka 4. toga članka Sporazuma, koji se pridružuju ili su u pratnji državljana Ujedinjene Kraljevine te namjeravaju boraviti u Republici Hrvatskoj nakon isteka prijelaznog perioda, mogu podnijeti prijavu privremenog boravka sukladno članku 15. ovoga Zakona, a članovi obitelji koji nisu državljani Ujedinjene Kraljevine niti državljani države članice EGP-a mogu podnijeti zahtjev za privremeni boravak sukladno članku 23. ovoga Zakona, a

životni ili neformalni životni partneri koji nisu državljani Ujedinjene Kraljevine niti su državljani država članica EGP-a mogu podnijeti zahtjev za privremeni boravak sukladno članku 21. stavku 2. ovoga Zakona.

(6) Članu obitelji državljana Ujedinjene Kraljevine, koji je državljanin države članice EGP-a i korisnik prava iz Sporazuma, može se na vlastiti zahtjev izdati i dozvola boravka iz članka 69.b ovoga Zakona.

(7) Državljanima Ujedinjene Kraljevine i članovima njihovih obitelji na koje se ne primjenjuje Sporazum Ministarstvo će putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje odbiti prijavu odnosno zahtjev za privremeni boravak ili prijavu stalnog boravka podnesenu nakon 1. siječnja 2021.

(8) Protiv rješenja Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje iz stavka 7. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(9) Ministar pravilnikom propisuje tehničke uvjete prijave privremenog odnosno stalnog boravka, tehničke uvjete izdavanja dozvole boravka te tehničke uvjete ulaska državljana Ujedinjene Kraljevine i članova njihovih obitelji.

Članak 69.b

(1) Državljanima Ujedinjene Kraljevine i članovima njihovih obitelji koji su korisnici prava iz Sporazuma izdat će se dozvole boravka sukladno pravilniku kojim se uređuje status i rad državljana trećih zemalja u Republici Hrvatskoj, a koje će sadržavati napomenu da su izdane sukladno Sporazumu.

(2) Ministar pravilnikom propisuje cijenu dozvole boravka iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 69.c

(1) Državljeni Ujedinjene Kraljevine koji su na kraju prijelaznog perioda bili pogranični radnici u smislu članka 9. točke b. i članka 24. stavka 3. Sporazuma dužni su podnijeti zahtjev za izdavanje pogranične propusnice kojom se potvrđuje status pograničnog radnika, kojem zahtjevu će priložiti važeću stranu putnu ispravu ili osobnu iskaznicu i dokaz da su u Republici Hrvatskoj obavljali gospodarsku djelatnost kao pogranični radnici prije isteka prijelaznog razdoblja i da nakon tog razdoblja nastavljaju obavljati gospodarsku djelatnost.

(2) Zahtjev za izdavanje pogranične propusnice podnosi se policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema

mjestu rada.

(3) U postupku povodom zahtjeva za izdavanje pogranične propusnice na odgovarajući način primjenjuje se odredba članka 15. stavka 4. ovoga Zakona.

(4) Protiv rješenja Ministarstva donesenog putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Ministar pravilnikom propisuje tehničke uvjete izdavanja i cijenu pogranične propusnice iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 69.d

(1) Prijava odnosno zahtjev za privremeni boravak ili prijava stalnog boravka iz članka 69.a ovoga Zakona, kao i zahtjev za izdavanje pogranične propusnice iz članka 69.c ovoga Zakona može se podnositi od 1. siječnja 2021.

(2) Državljeni Ujedinjene Kraljevine i članovi njihovih obitelji iz članka 69.a stavaka 1. do 4. ovoga Zakona, a koji su prisutni u Republici Hrvatskoj na dan 31. prosinca 2020. i nastavljaju boraviti u Republici Hrvatskoj, mogu prijaviti odnosno podnijeti zahtjev za privremeni boravak ili prijaviti stalni boravak do 30. lipnja 2021.

(3) Državljeni Ujedinjene Kraljevine i članovi njihovih obitelji iz članka 69.a stavaka 1. do 4. ovoga Zakona koji nisu prisutni u Republici Hrvatskoj na dan 31. prosinca 2020., a udovoljavaju uvjetima o neprekidnosti boravka iz članka 11. Sporazuma, mogu prijaviti odnosno podnijeti zahtjev za privremeni boravak ili prijaviti stalni boravak u roku od šest mjeseci od dana ulaska u Republiku Hrvatsku.

(4) Članovi obitelji državljana Ujedinjene Kraljevine iz članka 69. a stavka 5. ovoga Zakona mogu prijaviti odnosno podnijeti zahtjev za privremeni boravak u roku od šest mjeseci od dana ulaska u Republiku Hrvatsku odnosno od činjenice rođenja, ako je dijete rođeno u Republici Hrvatskoj, ili posvojenja, ako je dijete posvojeno u Republici Hrvatskoj.

(5) Nepodnošenje zahtjeva u rokovima propisanim stavcima 2. do 4. ovoga članka ne isključuje pravo na podnošenje zahtjeva nakon tih rokova, već može dovesti do prekršajnih sankcija iz članka 73.a ovoga Zakona.

Članak 69.e

(1) Posjedovanje dozvole boravka iz članka 69.b ili

pogranične propusnice iz članka 69.c ovoga Zakona ne predstavlja preduvjet za ostvarivanje prava ili za obavljanje administrativnih formalnosti iz glave II. poglavlja 1. Sporazuma, jer se svojstvo korisnika tih prava iz Sporazuma može dokazivati drugim dokaznim sredstvom.

(2) Ministar pravilnikom propisuje dokazna sredstva kojima se potvrđuje svojstvo korisnika prava iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 69.f

(1) Državljeni Ujedinjene Kraljevine koji su na dan 31. prosinca 2020. imali izvršenu prijavu privremenog boravka u svrhu spajanja obitelji s hrvatskim državljaninom, zadržavaju boravišni status te se na njih primjenjuju odredbe ovoga Zakona, a izdat će im se dozvole boravka sukladno pravilniku kojim se uređuje status i rad državljana trećih zemalja u Republici Hrvatskoj.

(2) Državljeni Ujedinjene Kraljevine iz stavka 1. ovoga članka mogu podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole boravka do 30. lipnja 2021.

(3) U dozvolu boravka iz stavka 1. neće se unijeti napomena da je izdana sukladno Sporazumu.

(4) Nepodnošenje zahtjeva u roku propisanom stavkom 2. ovoga članka ne isključuje pravo na podnošenje zahtjeva nakon tog roka, već može dovesti do prekršajnih sankcija iz članka 73.a ovoga Zakona.

IX. ZBIRKE PODATAKA

Sadržaj zbirke podataka

Članak 70.

(1) Radi učinkovite kontrole provođenja postupaka propisanih ovim Zakonom Ministarstvo vodi zbirke podataka u kojima se pohranjuju i osobni podaci o:

1. državljanima države članice EGP-a i članovima njihovih obitelji kojima je odbijen ulazak i izlazak

2. državljanima države članice EGP-a i članovima njihovih obitelji na privremenom i stalnom boravku

3. državljanima države članice EGP-a i članovima njihovih obitelji kojima je prestao boravak

4. državljanima države članice EGP-a i članovima njihovih obitelji prema kojima je primijenjena mjera za ograničenje ulaska i boravka

5. državljanima države članice EGP-a i članovima njihovih obitelji kojima su privremeno zadržane strane putne isprave

6. državljanima države članice EGP-a i članovima njihovih obitelji kojima su izdane isprave

7. državljanima države članice EGP-a i članovima njihovih obitelji koji su prijavili i odjavili boravište, prebivalište i adresu stanovanja

8. uzetim otiscima prstiju, šarenice oka i fotografiranju državljana države članice EGP-a i članova njihovih obitelji prema kojima su poduzete mjere za ograničenje ulaska i boravka.

(2) U zbirkama podataka iz stavka 1. ovoga članka mogu se prikupljati, pohranjivati, obrađivati i koristiti sljedeći osobni podaci:

1. ime i prezime, prijašnja prezimena, spol, datum i mjesto rođenja, državljanstvo, osobni identifikacijski broj, fotografija

2. adresa prebivališta i boravišta, vrsta i broj isprave o identitetu, kao i datum, mjesto izdavanja i rok valjanosti isprave o identitetu

3. ime i prezime oca, ime i prezime i rođeno prezime majke

4. ime i prezime i datum rođenja djece

5. jezici koje govori, podatke vezane uz zaposlenje

6. otisci prstiju.

(3) Ministar pravilnikom propisuje način prikupljanja podataka, sadržaj i korisnike zbirke podataka te rokove čuvanja podataka u tim zbirkama.

Članak 70.a

Zbirke podataka iz članka 70. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona na odgovarajući način vode se i za državljane Ujedinjene Kraljevine i članove njihovih obitelji i na državljane Ujedinjene Kraljevine iz članka 69.c ovoga Zakona koji su korisnici prava iz Sporazuma.

Uvjeti za prikupljanje, pohranu i obradu osobnih podataka

Članak 71.

Osobni podaci sadržani u zbirkama podataka iz članka 70.

ovoga Zakona prikupljaju se, pohranjuju i obrađuju sukladno propisu kojim se uređuje područje zaštite osobnih podataka.

X. UPRAVNI NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA

Članak 72.

Poslove upravnog nadzora nad provedbom ovoga Zakona obavlja Ministarstvo.

XI. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 73.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 60,00 do 660,00 eura kaznit će se za prekršaj državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji koji:

1. prilikom prijave prebivališta i boravišta daju netočne i neistinite podatke (članak 43. stavak 3.)

2. se ne pridržavaju obveze zabrane napuštanja određene adrese smještaja (članak 46. stavak 2., članak 56. stavak 1. točka 3. i članak 66. stavak 4.)

3. se ne pridržavaju obveze javljanja u policijsku postaju u određeno vrijeme (članak 46. stavak 2., članak 56. stavak 1. točka 4. i članak 66. stavak 4.)

4. nezakonito borave u Republici Hrvatskoj (članak 51. stavak 1.)

5. onemogućće prepratu u državu u koju ih se prisilno udaljava (članak 53. stavak 6.)

6. su napustili centar bez odobrenja (članak 61. stavak 1.)

7. se nisu pridržavali pravila boravka u centru (članak 61. stavak 1.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 390,00 do 590,00 eura kaznit će se za prekršaj član obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a koji u propisanom roku ne podnese zahtjev za izdavanje nove boravišne iskaznice (članak 37. stavak 1. točke 1., 2. i 3. i stavak 2.).

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 60,00 eura kaznit će se za prekršaj član obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a koji u propisanom roku ne podnese zahtjev za izdavanje nove boravišne iskaznice (članak 37. stavak 1. točke 4. i 5. i stavak 2.).

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 60,00 eura kaznit će se za prekršaj državljanin države članice EGP-a koji u propisanom roku ne podnese zahtjev za izdavanje nove

boravišne iskaznice (članak 36. stavak 5.).

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 60,00 eura kaznit će se za prekršaj državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji koji:

1. u propisanom roku ne vrate boravišnu iskaznicu (članak 38. stavci 2. i 3.)

2. u propisanom roku ne prijave boravište ili prebivalište (članak 41. stavak 2. i članak 42. stavci 3., 4. i 5.).

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 20,00 eura kaznit će se za prekršaj državljanin države članice EGP-a koji:

1. ne prijavi privremeni boravak u propisanom roku (članak 15. stavak 1.)

2. uza sebe nema valjanu stranu osobnu iskaznicu ili stranu putnu ispravu, drugu javnu ispravu koja sadrži fotografiju ili boravišnu iskaznicu ako ju je dužan imati sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 35. stavak 1.)

3. službenoj osobi odbije dati na uvid valjanu stranu osobnu iskaznicu ili stranu putnu ispravu, drugu javnu ispravu koja sadrži fotografiju ili boravišnu iskaznicu ako ju je dužan imati sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 35. stavak 1.).

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 20,00 eura kaznit će se za prekršaj član obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a koji:

1. ne podnese zahtjev za izdavanje »Boravišne iskaznice za člana obitelji državljanina Unije« u propisanom roku (članak 23. stavak 2.)

2. uza sebe nema valjanu stranu osobnu iskaznicu ili stranu putnu ispravu, drugu javnu ispravu koja sadrži fotografiju ili boravišnu iskaznicu (članak 35. stavak 1.)

3. službenoj osobi odbije dati na uvid valjanu stranu osobnu iskaznicu ili stranu putnu ispravu, drugu javnu ispravu koja sadrži fotografiju ili boravišnu iskaznicu (članak 35. stavak 1.).

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 20,00 eura kaznit će se za prekršaj državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji koji u propisanom roku ne prijave nestanak boravišne iskaznice (članak 39.).

Članak 73.a

čl. 73.a stupa na snagu 01.07.2021.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20,00 eura kaznit će se za prekršaj državljanin Ujedinjene Kraljevine i/ili član njegove obitelji koji je korisnik prava iz Sporazuma:

1. koji ne podnese prijavu privremenog boravka odnosno zahtjev za privremeni boravak ili prijavu stalnog boravka u roku propisanom u članku 69.d stavku 2. ovoga Zakona

2. koji ne podnese prijavu privremenog boravka odnosno zahtjev za privremeni boravak ili prijavu stalnog boravka u roku propisanom u članku 69.d stavku 3. ovoga Zakona

3. koji ne podnese prijavu privremenog boravka odnosno zahtjev za privremeni boravak u roku propisanom u članku 69.d stavku 4. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 20,00 eura kaznit će se za prekršaj državljanin Ujedinjene Kraljevine koji ne ishodi dozvolu boravka u roku iz članka 69.f ovoga Zakona.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 74.

(1) Potvrde o privremenim boravcima te boravišne iskaznice izdane sukladno Zakonu o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11., 74/13., 69/17. i 46/18.) ostaju važi do isteka roka na koji su izdane.

(2) Rokovi za napuštanje Republike Hrvatske određeni rješenjima koja su donesena do stupanja na snagu ovoga Zakona važe i računaju se na temelju odredbi Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11., 74/13., 69/17. i 46/18.).

Članak 75.

čl. 75. briše se

~~(1) Državljanin Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske i članovi njihovih obitelji koji su na dan prije izlaska Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije imali izvršenu prijavu privremenog ili stalnog boravka odnosno izdane boravišne iskaznice sukladno glavi X. Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11., 74/13., 69/17. i 46/18.) zadržavaju privremeni odnosno stalni boravak te se na njih na odgovarajući način primjenjuju odredbe ovoga Zakona, osim članka 6. stavka 1. ovoga Zakona.~~

~~(2) Članovi obitelji iz članka 4. ovoga Zakona koji na dan prije izlaska Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije nemaju reguliran~~

~~privremeni odnosno stalni boravak mogu se pridružiti državljaninu Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz stavka 1. ovoga članka te se na njih na odgovarajući način primjenjuju odredbe ovoga Zakona, osim članka 6. stavka 1. ovoga Zakona.~~

~~(3) Članovima obitelji iz stavka 2. ovoga članka koji su državljani trećih zemalja ili državljani Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske izdaje se dozvola boravka sukladno propisu kojim se uređuje boravak državljana trećih zemalja, a ako su državljani država članica EGP-a, izdaje se boravišna iskaznica sukladno odredbama ovoga Zakona.~~

~~(4) Državljanima Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske i članovima njihovih obitelji iz stavaka 1. i 2. ovoga članka mogu podnositi zahtjev za odobrenje dugotrajnog boravišta kao državljani trećih zemalja sukladno propisu kojim se uređuje boravak državljana trećih zemalja.~~

~~(5) Potvrde o prijavi privremenog boravka i boravišne iskaznice izdane državljanima Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske i članovima njihovih obitelji sukladno Zakonu o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11., 74/13., 69/17. i 46/18.) važe godinu dana od dana izlaska Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije odnosno do roka na koji su izdane, ako je navedeni rok važenja kraći.~~

~~(6) Državljanima Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske i članovima njihovih obitelji koji su državljani trećih zemalja iz stavka 1. ovoga članka dužni su u roku od godine dana od dana izlaska Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije odnosno po isteku roka važenja boravišnih iskaznica, ako je njihov rok važenja kraći od godine dana, podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole boravka sukladno propisu kojim se uređuje boravak državljana trećih zemalja.~~

~~(7) Ako su članovi obitelji državljana Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske državljani država članica EGP-a iz stavka 1. ovoga članka, dužni su u roku od godine dana od dana izlaska Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije odnosno po isteku roka važenja boravišnih iskaznica, ako je njihov rok važenja kraći od godine dana, podnijeti zahtjev za izdavanje boravišne iskaznice sukladno odredbama ovoga Zakona.~~

~~(8) U dozvoli boravka iz stavka 6. ovoga članka utvrđuje se opseg prava koja ostvaruju državljani Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske i članovi njihovih~~

~~obitelji koji su državljani trećih zemalja na način da se upisuju riječi: »nositelj prava čl. 75. st. 1. Zakona EGP«.~~

Članak 76.

(1) Odredbe članka 7. stavaka 1. i 2. i članka 8. ovoga Zakona neće se primjenjivati na unutarnjoj granici Republike Hrvatske nakon stupanja na snagu Schengenskog provedbenog sporazuma u Republici Hrvatskoj.

(2) Unutarnja granica iz stavka 1. ovoga članka je unutarnja granica određena odredbama Uredbe (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) (SL L 77, 23. 3. 2016.).

Članak 77.

(1) Ministar će donijeti pravilnike iz članka 9. stavka 5., članka 15. stavka 6., članka 23. stavka 8., članka 27. stavka 6., članka 30. stavka 5., članka 34. stavka 3., članka 43. stavka 5., članka 47. stavka 2., članka 61. stavka 2., članka 65. stavka 6. i članka 70. stavka 3. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ministar će donijeti rješenje iz članka 34. stavka 4. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 78.

Postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11., 74/13., 69/17. i 46/18.).

Članak 79.

Provedbeni propisi doneseni na temelju Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11., 74/13., 69/17. i 46/18.) kojima se uređuje ulazak, boravak i rad državljana država članica EGP-a i članova njihovih obitelji ostaju na snazi do stupanja na snagu provedbenih propisa donesenih na temelju ovlasti iz ovoga Zakona.

Članak 80.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti članak 1. stavak 1. u dijelu koji se odnosi na državljane država članica Europskog gospodarskog prostora i članova njihovih obitelji, članak 1. stavak 4. podstavak 9., glava X. i članak 221. stavci 3., 5., 6., 7. i 8. Zakona o strancima

(»Narodne novine«, br. 130/11., 74/13., 69/17. i 46/18.).

Članak 81.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim odredbe članka 75. ovoga Zakona koji stupa na snagu danom izlaska Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije, ako se ne zaključi Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije.

(1) Zakon o državljanima država članica Europskog gospodarskog prostora i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. NN 66-1288/2019), objava od 10.7.2019, na snazi od 18.7.2019

(2) Zakon o dopuni Zakona o državljanima država članica Europskog gospodarskog prostora i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. NN 53-1060/2020), objava od 30.4.2020, na snazi od 1.5.2020., propisuje i:

"Članak 2.

Radnje u upravnom postupku koje su državljani država članica EGP-a i članovi njihovih obitelji dužni poduzeti u rokovima propisanim odredbama Zakona o državljanima država članica Europskog gospodarskog prostora i članovima njihovih obitelji, a čiji je krajnji rok poduzimanja počeo teći od 11. ožujka 2020. ili će biti za vrijeme trajanja epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2, mogu poduzeti najkasnije u roku od 30 dana od dana proglašenja prestanka epidemije."

(3) Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državljanima država članica Europskog gospodarskog prostora i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. NN 144-2767/2020), objava od 23.12.2020, na snazi od 1.1.2021. propisuje i:

"Članak 7.

(1) Ministar će Pravilnik o ulasku i boravku u Republici Hrvatskoj državljana država članica Europskog gospodarskog prostora i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 107/20.) uskladiti s odredbom članka 3. ovoga Zakona u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ministar nadležan za vanjske poslove donijet će

pravilnik iz članka 1. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 8.

Dana 1. siječnja 2021. prestaju važiti potvrde o prijavi boravka i boravišne iskaznice koje su izdane osobama iz članka 69.a stavaka 1. i 2. i članka 69.f koji su dodani člankom 3. ovoga Zakona sukladno odredbama glave X. Zakona o strancima (»Narodne novine«, br. 130/11., 74/13., 69/17., 46/18. i 53/20.) i koje važe sukladno članku 74. Zakona o državljanima država članica Europskog gospodarskog prostora i članovima njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 66/19. i 53/20.) te koje su izdane temeljem Zakona o državljanima država članica Europskog gospodarskog prostora i članovima njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 66/19. i 53/20.)."

(4) Zakon o izmjenama Zakona o državljanima država članica Europskog gospodarskog prostora i članovima njihovih obitelji (Narodne novine, br. NN 114-1696/2022), objava od 3.10.2022, na snazi od 1.1.2023